

LÄNSSTYRELSEN

Stockholms län

Naturvårdsenheten

Byrådirektör Anders Nylén

08-785 55 53

BESLUT

Datum
1988-01-15

Ert datum

1 (6)

Beteckning
11.1211-634-80

Q192
Er beteckning

Enligt sändlista

Ändring av tidigare beslut om bildande av Käringboda naturreservat samt fastställelse av skötselplan för området, Nynäshamns kommun (3 bilagor)

Genom beslut den 20 december 1974 förklarade länsstyrelsen med stöd av 7 § naturvårdslagen det område som framgår av bifogade karta som naturreservat.

Beslutet vann laga kraft den 6 november 1975 efter anförda besvär.

I samband med att skötselplan upprättats för området har en översyn av reservatsförordnandet visat sig nödvändig.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 12 § naturvårdslagen ändrar länsstyrelsen sitt tidigare meddelade beslut den 20 december 1974 (dnr 11.121-942-71) om bildande av Järflottaland naturreservat (numera namnändrat till Käringboda naturreservat). Från den dag ändringsbeslutet vinner laga kraft kommer beslutet att ha följande lydelse.

BESKRIVNING AV NATURRESERVATET

<u>Namn</u>	Naturreservatet Käringboda
<u>Kommun</u>	Nynäshamn
<u>Fastigheter och markägare</u>	Långholm 1:11, Stockholms läns landsting Långholm 3:1, Nynäshamns kommun
<u>Lägesbeskrivning</u>	Ekonomiska kartan blad nr 098 53, 098 54, 098 63, 098 64. Topografiska kartan blad 9 I Nynäshamn NV. Reservatet omfattar större delen av en halvö på södra delen av Södertörn vid Nynäsviken, sydväst om tätorten Nynäshamn.

<u>Area</u>	Cirka 1 500 ha
<u>Därav landarea</u>	Cirka 1 060 ha
<u>Naturvårdsförvaltare</u>	Stockholms läns landsting samt för Långholm 3:1, Nynäshamns kommun

GRUND FÖR BESLUT

Allmän beskrivning

Reservatet omfattar huvuddelen av halvön väster om Nynäsviken. Området är starkt kuperat, bergigt och till stora delar skogsbevuxet. Mellan bergen ligger skyddade dalgångar. De flesta av de större dalarna är uppodlade eller bär spår av tidigare agrart utnyttjande. Marken har i sen tid hävdats från många mindre gårdar. För närvarande sköts jordbruksmarken från en gård på halvöns östra sida.

De inskjutande vikarna Rassavikarna, Maren och Gravamaren med smala inlopp från havet är karaktäristiska för området. Rassavikarna har stort marinbiologiskt värde.

Området har ett värdefullt fågelliv.

Genom områdets mångformighet kan allmänheten erbjudas ett mångsidigt och rikt friluftsliv.

Ändamålet med naturreservatet

Syftet med reservatet är att säkra och iordningställa ett område av betydelse för allmänhetens friluftsliv samt att bibehålla en del av Södertörns kust- och kulturlandskap med dess växt- och djurliv.

Reservatet skall därför vårdas så att områdets natur- och kulturvärden samt dess värden för friluftslivet bevaras. Detta skall bl a ske genom en differentierad skötsel av områden med gynnande av skilda natur- och kulturlandskapstyper och arter för att därigenom möjliggöra och öka naturupplevelsen för besökare med skilda intressen. För att tillgodose allmänhetens friluftsliv kan inom reservatet få anläggas t ex vägar, strövstigar, semesterstugor för korttidsuthyrning, campingplats och badplatser. Sådana anläggningar skall

utföras med största hänsynstagande till reservatets natur- och kulturvärden och får inte tillkomma i områden med särskilt känsligt växt- och djurliv. Befintligt odlingslandskap skall bibehållas och i förekommande fall restaureras där detta har betydelse för landskaps karaktär.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8 - 10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen att nedan angivna föreskrifter skall gälla för reservatet.

- A. Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen angående inskränkningar i markägares och annan saksägares rätt att förfoga över fastighet inom reservat

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar skall förbud gälla att

- bedriva täkt, schaktning, fyllning eller liknande ingrepp som väsentligen kan förändra markytans form
- med undantag av hägnader för betesdjur samt vid bebyggd tomtplats sätta upp stängsel eller eljest vidta åtgärd som hindrar eller försvårar allmänhetens tillträde till reservatet
- avverka eller utföra annan skoglig åtgärd inom följande skötselområden 1, 29 och 32, som framgår av till skötselplan bifogad skogsskötselkarta (bilaga 2:2)
- slutavverka skog inom följande skötselområden 2, 4, 10, 12, 13, 15, 28 och 30, som framgår av till skötselplan bifogad skogsskötselkarta (bilaga 2:2)
- inplantera främmande trädslag
- gödsla och att använda kemiska bekämpningsmedel på skogsmark
- bedriva jakt på fågel fr o m 2.5.1988
- bedriva fiskodling.

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

- anlägga vägar, stigar, campingplats, parkeringsplatser, bryggor, sätta upp skyltar, utöver nödvändiga informationsskyltar, dika och dra fram mark- eller luftledning utöver vad som framgår av fastställd skötselplan
- uppföra ny byggnad
- ändra befintlig byggnads användningssätt
- väsentligt ändra befintlig byggnads exteriör
- skogsplantera inägomark
- hävda odlingsmark på annat sätt än vad som framgår av fastställd skötselplan
- bedriva jakt på lördagar och söndagar fr o m 2.5.1988
- avstycka eller försälja mark och byggnader inom fastigheten Långholm 1:11

B. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdslagen angående markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

För att tillgodose ändamålet med reservatet förpliktas markägare och annan innehavare av särskild rätt att tåla att de åtgärder som framgår av fastställd skötselplan får vidtas.

C. Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar skall förbud gälla att

- förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, hacka, spränga, rista, måla eller dylikt
- gräva upp blommor eller avsiktligt skada markvegetationen (gräs-, moss- eller lavtäcket)
- medvetet störa djurlivet (t ex genom att klättra i boträd eller från nära håll fotografera fågelbo, lya, gryt eller liknande)
- medföra hund eller annat husdjur som ej är kopplat

- tälta eller ställa upp husvagn annat än på anvisad plats
 - för längre tid än två dygn förtöja eller förankra båt inklusive husbåt annat än på anvisad plats
 - göra upp eld annat än på härför iordningställda och anvisade platser
 - på ett för andra störande sätt använda radioapparat, grammofon, bandspelare eller dylikt
 - framföra motordrivet fordon annat än på härför avsedda vägar
 - rida annat än på härför avsedda stigar, vägar och områden
 - parkera motorfordon annat än på härför upplåtna och iordningställda platser.
- D. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen

Länsstyrelsen fastställer härmed bifogad skötselplan, bilaga 2.

Naturreservatet skall förvaltas av Stockholms läns landsting och för fastigheten Långholm 3:1, Nynäshamns kommun.

Detta beslut kan överklagas till miljö- och energidepartementet enligt bilaga.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit naturvårdsdirektören Tord Céwe, beslutande, avdelningsdirektören Anders Häggblom, länsarkitekten Daniel Nordström, bitr överlantmätaren Allan Palmqvist, förste antikvarien Carl Henrik Ankarberg, länsassessorn Karl Henrik Ziefvert samt byrådirektören Anders Nylén, föredragande.

Tord Céwe

Anders Nylén

LÄNSSTYRELSEN

Stockholms län

Naturvårdsenheten

BESLUT

Datum

1988-01-15

Ert datum

6

Beteckning

11.1211-634-80

0192

...
Bilagor

...
Karta över naturreservatet
Skötselplan
Hur man överklagar

Bilaga 1
Bilaga 2
Bilaga 3

SÄNDLISTA

8

Lst Sth H 29 b 1986-05 20.000 80 g

Postadress

Box 22067

104 22 STOCKHOLM

Besöksadress

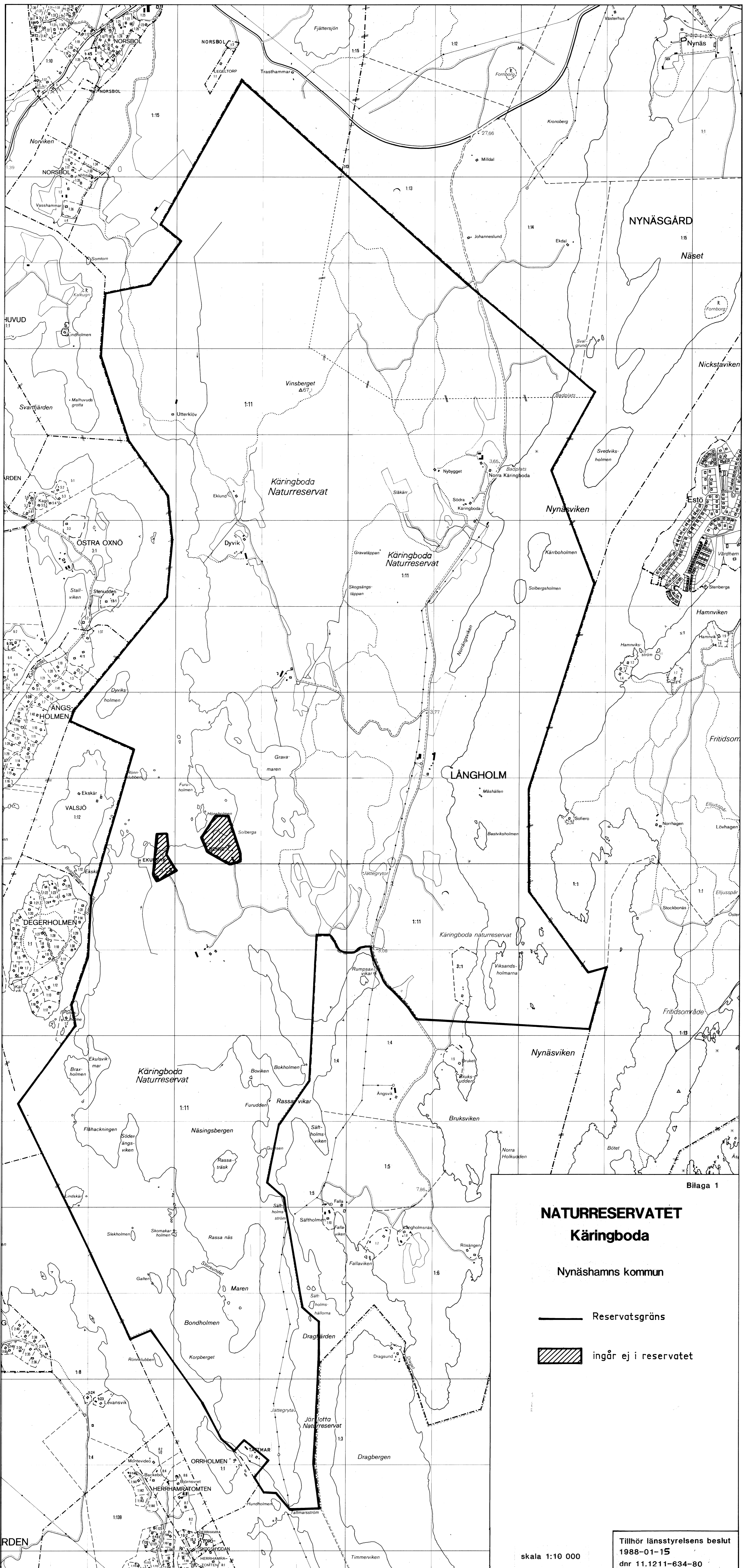
Hantverkargatan 29

Telefon

08-785 40 00

Postgirokonto

3 51 72-6

Bilaga 1

NATURRESERVATET
Kåringboda

Nynäshamns kommun

— Reservatsgräns

▨ ingår ej i reservatet

skala 1:10 000

Tillhör länsstyrelsens beslut
1988-01-15
dnr 11.1211-634-80

SKÖTSELPLAN

NATURRESERVATET **KÄRINGBODA** NYNÄSHAMNS KOMMUN

INLEDNING

Föreliggande skötselplan behandlar den framtida användningen och skötseln av mark- och vattenområden samt byggnader och anläggningar inom Käringboda naturreservat.

Skötselplanen har utformats i enlighet med naturvårdsverkets riktlinjer för skötselplanearbete. Planen bygger till stora delar på det förslag som upprättats av en arbetsgrupp bestående av representanter från Stockholms läns landsting, statens naturvårdsverk, Nynäshamns kommun, skogsvårdsstyrelsen och länsstyrelsen.

Syftet med reservatet är att skydda natur- och kulturvärdena inom området samt att säkerställa området för friluftslivets intressen. När det gäller friluftslivet har härvid ansetts att vissa åtgärder kan få vidtas för att ytterligare utveckla områdets möjligheter för friluftslivet bl a tillkomsten av en stugby avsedd för korttidsuthyrning, badplats och campingplats. Sådana anläggningar förutsätts anpassade till och lokaliserade på sådant sätt att de inte kommer i konflikt med områdets kultur- och naturvärden.

Anläggningarna saknar för närvarande aktualitet och har därför inte medtagits i planen. I arbetsgruppen har dock diskuterats var en eventuell stugby, större badplats och campingplats skall ligga. Representanterna för statens naturvårdsverk, Nynäshamns kommun, skogsvårdsstyrelsen och länsstyrelsen förordar därvid en lokalisering inom reservatets östra delar.

Nedanstående personer har ingått i arbetsgruppen.

statens naturvårdsverk	Carl Ekblad Jan Andersson
Stockholms läns landsting	Rune Fryxell
Nynäshamns kommun	Erik Johansson
skogsvårdsstyrelsen	Sören Nissilä
länsstyrelsen	Tord Céwe Anders Nylén

1 ALLMÄN BESKRIVNING

Käringboda naturreservat bildades genom beslut av länsstyrelsen den 20 december 1974. Sedan besvär anförts fastställdes länsstyrelsens beslut den 6 november 1975. I samband med att föreliggande skötselplan utarbetats har en översyn av säkerställandebeslutet gjorts. Se vidare under punkt 1.2.

1.1 ADMINISTRATIVA DATA

<u>Skyddsform:</u>	Naturreservat (7 § NVL)
<u>Namn:</u>	Naturreservatet Käringboda
<u>Län:</u>	Stockholms
<u>Kommun:</u>	Nynäshamn
<u>Fastigheter och markägare:</u>	Långholm 1:11, Stockholms läns landsting Långholm 3:1, Nynäshamns kommun
<u>Lägesbeskrivning:</u>	Naturreservatet omfattar större delen av en halvö på södra delen av Södertörn vid Nynäsviken, sydväst om tätorten Nynäshamn. Topografiskt kartblad 9 I Nynäshamn NV. Ekonomiska kartor 09853, 09854, 09863 och 09864.
<u>Areal:</u>	Ca 1500 ha, varav 1060 ha land.
<u>Naturvårdsförvaltare</u>	Stockholms läns landsting samt för fastigheten Långholm 3:1, Nynäshamns kommun.

1.2 GRUND FÖR BESLUT SAMT FÖRESKRIFTER

1.2.1 Grund för beslutet

Reservatet omfattar huvuddelen av halvön väster om Nynäsviken. Området är starkt kuperat, bergigt och till stora delar skogsbevuxet. Mellan bergen ligger skyddade dalgångar. De flesta av de större dalarna är uppodlade eller bär spår av tidigare agrart utnyttjande. Marken har i sen tid hävdats från många mindre gårdar. För närvarande sköts jordbruksmarken från en gård på halvöns östra sida.

De inskjutande vikarna Rassavikarna, Maren och Gravamaren med smala inlopp från havet är karaktäristiska för området. Rassavikarna har stort marinbiologiskt värde.

Området har ett värdefullt fågelliv.

Genom områdets mångformighet kan allmänheten erbjudas ett mångsidigt och rikt friluftsliv. Syftet med reservatet är att säkra och iordningställa ett område av betydelse för allmänhetens friluftsliv samt att bibehålla en del av Södertörns kust- och kulturlandskap med dess växt- och djurliv.

Reservatet skall därför vårdas så att områdets natur- och kulturvärden samt dess värden för friluftslivet bevaras. Detta skall bl a ske genom en differentierad skötsel av områden med gynnande av skilda natur- och kulturlandskapstyper och arter för att därigenom möjliggöra och öka naturupplevelsen för besökare med skilda intressen. För att tillgodose allmänhetens friluftsliv kan inom reservatet få anläggas t ex vägar, strövstigar, semesterstugor för korttidsuthyrning, campingplats och badplatser. Sådana anläggningar skall utföras med största hänsynstagande till reservatets natur- och kulturvärden och får inte tillkomma i områden med särskilt känsligt växt- och djurliv. Befintligt odlingslandskap skall bibehållas och i förekommande fall restaureras där detta har betydelse för landskapets karaktär.

1.2.2 Föreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8 - 10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen att nedanstående föreskrifter samt bestämmelser för naturvårdsförvaltningen skall gälla beträffande området.

A. Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen angående inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar skall förbud gälla att

- bedriva täkt, schaktning, fyllning eller liknande ingrepp som väsentligen kan förändra markytans form.
- med undantag av hägnader för betesdjur samt vid bebyggd tomtplats, sätta upp stängsel eller eljest vidta åtgärd som hindrar eller försvårar allmänhetens tillträde till reservatet.

- avverka eller utföra annan skoglig åtgärd inom följande skötselområden 1, 29 och 32, som framgår av till skötselplan bifogad skogsskötselkarta (bilaga 2:2).
- slutavverka skog inom följande skötselområden 2, 4, 10, 12, 13, 15, 28 och 30, som framgår av till skötselplan bifogad skogsskötselkarta (bilaga 2:2).
- inplantera främmande trädslag.
- gödsla och att använda kemiska bekämpningsmedel på skogsmark.
- bedriva jakt på fågel fr o m 2.5.1988.
- bedriva fiskodling.

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

- anlägga vägar, stigar, campingplats, parkeringsplatser, bryggor, sätta upp skyltar utöver nödvändiga informationsskyltar, dika och dra fram mark- eller luftledning utöver vad som framgår av fastställd skötselplan.
- uppföra ny byggnad.
- ändra befintlig byggnads användningssätt.
- väsentligt ändra befintlig byggnads exteriör.
- skogsplantera inägomark.
- hävda odlingsmark på annat sätt än vad som framgår av fastställd skötselplan.
- bedriva jakt på lördagar och söndagar fr o m 2.5.1988.
- avstycka eller försälja mark och byggnader inom fastigheten Långholm 1:1.

B. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdslagen angående markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose ändamålet med reservatet förpliktas markägare och annan innehavare av särskild rätt att tåla att de åtgärder som framgår av fastställd skötselplan får vidtas.

C. Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar skall förbud gälla att

- förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, hacka, spränga, rista, måla eller dylikt.
- gräva upp blommor eller avsiktligt skada markvegetationen (gräs-, moss eller lavtäcket).
- medvetet störa djurlivet (t ex genom att klättra i boträd eller från nära håll fotografera fågelbo, lya, gryt eller liknande).
- medföra hund eller annat husdjur som ej är kopplat.
- tälta eller ställa upp husvagn annat än på anvisad plats.
- för längre tid än två dygn förtöja eller förankra båt inklusive husbåt annat än på anvisad plats.
- göra upp eld annat än på härför iordningställda och anvisade platser.
- på ett för andra störande sätt använda radioapparat, grammofon, bandspelare eller dylikt.
- framföra motordrivet fordon annat än på därför avsedda vägar.
- rida annat än på därför avsedda stigar, vägar och områden.
- parkera motorfordon annat än på därför upplåtna och iordningställda platser.

D. Bestämmelser med stöd av 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen.

Naturvårdsförvaltare

Naturresevatet skall förvaltas av Stockholms läns landsting och för fastigheten Långholm 3:1 Nynäshamns kommun.

1.3 ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

1.3.1 Naturförhållanden

Reservatet är beläget på en halvö och har kustanknytning i öster, väster och söder. Områdets största bredd är 2,4 km (öst-väst) och dess största längd är ca 8,2 km (nord-syd).

Berggrunden består av granatådergnejs. Längst inne i Rassa vikar (Rumpsaxvikar) finns ett litet kalkberg. Berggrundens lagring är mestadels lodrät, vilket medför att bergens sidor ofta är tvärbranta. Bergåsarna har i huvudsak nord-sydlig sträckning. Inom relativt begränsade områden kan höjdskillnaderna vara mycket stora. Det högsta berget Vindsberget, når en höjd av 66,7 m och är beläget inom områdets norra del.

Mellan bergen ligger skyddade dalgångar. De lösa jordlagren i dalgångarna består av postglacial lera i vissa fall överlagrad av lerig-grusig morän. De flesta av de större dalarna är uppodlade eller bär spår av tidigare agrart utnyttjande. Den bitvis täta vegetationen i dalgångarna och de branta bergssidorna gör terrängen svåröverblickbar och besvärlig att ta sig fram i.

Ett flertal vikar i reservatets södra och mellersta delar skjuter långt in i landskapet och Rassavikar bildar ett helt viksystem. Förutom Rassavikar kan Gravamaren och Maren nämnas. Dessa är förbundna med havet genom trånga inlopp.

Sammanfattningsvis kan sägas att reservatets södra och mellersta delar har innerskärgårdskaraktär medan den norra delen har mer inlandskaraktär. Den stark kuperade terrängen ger upphov till en varierad landskapsbild med torra karga hållmarker och tallhedar på bergen och yppiga dalgångar med rik vegetation eller bördig jordbruksjord.

1.3.2 Markanvändning

Av reservatets drygt 1 000 ha landareal utgörs ca 450 ha av produktiv skogsmark. Skogsbruk bedrivs inom hela området delvis med mer landskapsvårdande inriktning. Den framtida skötseln innebär skogsbruk enligt vissa riktlinjer för större delen av skogsmarken. För övriga delar anges särskilda skötselanvisningar.

Jordbruksdriften omfattar köttproduktion samt spannmåls- och foderproduktion. Stora områden med nedlagd inägo- och hagmark restaureras för närvarande. Den framtida skötseln inriktas på iståndsättning och underhåll av merparten av

tidigare brukad mark, främst dock den ännu något öppna marken. Skötseln anges dels enligt riktlinjer och dels i detalj för varje skötselområde.

1.3.3 Upplåtelseavtal

Inom reservatet finns följande upplåtelser upprättade

- jaktupplåtelser. Jakten är i dag utarrenderad inom västra delen. För denna del (f d Stockholms kommun markägoinnehav) upphör jaktupplåtelsen den 2 maj 1988.
- jordbruksarrende. Arrendatorn är bosatt på Långholms gård.
- hyresavtal för fritidsbostäder och permanentbostäder.
- kraftledningsservitut.
- fiskeupplåtelser.

Upplåtelseerna bifogas ej skötselplan. De finns tillgängliga hos respektive markägare.

1.3.4 Planeringsförutsättningar

I den fysiska riksplaneringen har området klassats som riksintresse för det rörliga friluftslivet. Reservatet ligger inom primärt rekreationsområde.

Området är som tidigare nämnts avsatt som naturreservat. Dessutom gäller utomplansbestämmelser och strandskydd.

Följande inventeringar och anvisningar ligger också till grund för skötselplanen:

Järflottaland; kulturhistoria 1974	av Jan Andersson
Järflottaland, Faunistisk inventering, 1974	av Jan Andersson
Botanisk och växtsociologisk inventering av Järflotta halvön 1974	av Lars Westling
Stränder och vikar inom Järflottalands naturreservat Stockholms län	SNV PM 847
Järflottaland - besöksintervjuer utförda sommaren 1974	av Jan Andersson

Skogsbruksplan upprättad 1974 av skogssällskapet

Skogsvårdslagen 1979 (SVL § 21)

Skötselplaner för naturvårdsobjekt
(SNV RR 1982:2).

1.3.5 Tillgänglighet

Med kommunala färdmedel kan reservatet nås med buss mot Torö från Nynäshamn. Närmaste hållplats ligger 1,5 km från reservatsgränsen. I övrigt krävs eget färdmedel. Vissa enskilda vägar hålls öppna för allmänheten. Sanitära anordningar är i en del fall tillgängliga för handikappade och planen ger utrymme för andra anordningar som stigar, bad etc.

2 DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

2.1 ALLMÄNNA PRINCIPER FÖR DISPOSITION AV MARK OCH VATTEN

Syftet med reservatet och naturvårdsförvaltningen enligt länsstyrelsens beslut innebär att såväl friluftslivets som natur- och kulturvårdens intressen skall tillvaratas. Detta innebär att för de olika delområdena skall det för varje område specifikt värdefulla tillvaratas och prioriteras framför andra intressen.

Inom områden där särskilt känslig växt- och djurvärld förekommer skall naturvårdens intressen prioriteras.

2.2 HÄVD AV ODLINGSLANDSKAPET

Enligt syftet med reservatet skall odlingslandskapet bibehållas och i vissa fall restaureras. Detta innebär att de öppna områdena skall brukas i möjligaste mån. Denna målsättning får dock inte medföra att det gamla odlingslandskapet/kulturlandskapet förändras på ett sätt som är negativt ur landskapsbildssynpunkt och med hänsyn till flora och fauna.

Arrendator skall i arrendeavtal förbindas följa de föreskrifter som framgår av skötselplanen. Uppenbara avsteg från dessa skall vara arrendebrytande. Arrendeavtalet skall i dessa hänseenden underställas arrendenämnden.

2.2.1 Beskrivning

Historik

Landskapet har genom århundradena formats i samspel mellan naturen, människan och hennes djur samt senare också hennes uppodlingsverksamhet. Under 1800-talet och första delen av 1900-talet har halvön med all sannolikhet befolkats av så många människor som över huvud taget kunde finna sin bärning på vad marken och de omgivande vattnen kunde ge. Ännu år 1924 var 160 personer mantals-skrivna där. Det fanns många små gårdar, torp och andra boplatser inom halvön.

De gamla gårdarna och delvis även torpen har lagts på de platser, där de bästa betingelserna för odling var för handen. Som en följd av detta har sedan tyngdpunkten av åkrar, ängar och betesmarker kommit att ligga i landskapet runt gårdarna.

Samtidigt som antalet bofasta gick ned upphörde brukningen av mängder av mindre åkrar och djurskötseln och därmed betesdriften minskade starkt i omfattning. Det fordom hårt utnyttjade öppna odlingslandskapet förslumades och växte igen.

Det är därför nu av stor vikt att de kvarliggande gårdsmiljöer samt det näraliggande odlingslandskapet restaureras och bevaras. Annars förlorar kulturlandskapet mycket av sin karaktär.

Nuvarande förhållanden

Inom hela halvön omfattande en totalareal av ca 1 500 ha finns endast ett jordbruk i drift, Långholms gård belägen inom östra delen av reservatet. Gården är utarrenderad och arrendatorn arrenderar även som sidoarrende åker och betesmark tillhörande de privata ägarna söder om reservatet. Vidare har arrendator att utföra en hel del skötsel av anläggningar för friluftslivet m m. Till sin hjälp har arrendator för närvarande en helårsanställd lantarbetare, bosatt på Norra Käringboda.

Arronderingen av jordbruksmarken inom reservatet är mycket dålig med små åkrar av oregelbunden form spridda över ett stort område. För att i någon mån möjliggöra en ekonomiskt meningsfull jordbruksdrift har viss dikning och vägförbättring utförts. Dikningen har så tillvida förändrat odlingslandskapets karaktär att vissa gipar har frändikats och öppna diken ingenlagts. Vissa stängseldragningar har även skett på ett sådant sätt att de gamla betesmarkernas omfattning förändrats. Åtgärder för att komma tillrätta med dessa problem specificeras för varje skötselområde och delområde. För att erforderlig beteshävd skall uppnås är det angeläget att tillräckligt antal betesdjur finns inom reservatet.

En sammanställning av odlings- och betesmarker som är eller avses sättas i drift inom reservatet ger följande siffror:

Aker (inklusive 15 ha nu obrukade)	ca 52 ha
Bete (inklusive permanent vall)	ca 130 ha

2.2.2 Målsättning och skötselanvisningar

Målsättning

Landskapet från tiden före nedläggningen av de enskilda brukningsenheterna som självständiga jordbruk skall i möjligaste mån återskapas och bibehållas. Området skall kunna karaktäriseras som ett odlingspräglad innerskär-gårdslandskap där särskild hänsyn tas till gårdsmiljöerna och odlingslandskapets utformning.

Skötselplanvisningar

Några generella riktlinjer anges inte. Åtgärderna specificeras för varje enskilt skötselområde och delområde.

2.3 HÄVD AV SKOGSMARKEN

2.3.1 Beskrivning

Av områdets totala landareal på ca 1 060 ha utgörs ca 450 ha av produktiv skogsmark. Medelålders och äldre barrskogar dominerar. Inslaget av ädellövträd är i närheten av odlingsmarken förhållandevis stort.

Tidigare bruks- och avverkningsformer har medfört att bestånden är luckiga och ställvis glesa med låga virkesförråd. Vissa partier drabbades även hårt av stormen 1969, varigenom restskogspartier uppkommit.

Inom stora delar främst de södra och mellersta delarna präglas skogstillståndet av forna tiders betesbruk. Här är skogen och markfloran i allmänhet artrikare. Skogen i de norra delarna har däremot en mer trivial artsammansättning.

Skogsmarken har indelats i tre skötselkategorier:

- områden som lämnas för fri utveckling (urskog).
- områden där skogsbruk bedrivs med preciserad naturhänsyn.
- områden där särskilda åtgärdsprogram skall upprättas innan några arbeten utförs.

Nedan följer de målsättningar och skötselplanvisningar som skall gälla för respektive skötselkategori. Av kapitel 7 framgår vilken skötselkategori respektive skötselområde skall tillhöra.

2.3.2 Målsättning och skötselplanvisningar för områden som lämnas för fri utveckling

Till denna kategori har förts dels områden som har eller på sikt kan få värdefull urskogskaraktär dels impedimentområden vari kan ingå mindre insprängda stråk av produktiv mark.

Målsättning

"Urskog".

Skötselplanvisningar

- vegetationen får utvecklas fritt.

2.3.3 Målsättning och skötselanvisningar för områden där skogsbruk bedrivs

Målsättning

Skogen skall skötas med stort hänsynstagande till fauna och flora samt skogens sociala funktion som strövmark.

Skötselanvisningar

Inom gällande skogsvårdslag skall som minimikrav iakttas skogsstyrelsens anvisningar rörande naturvårdshänsyn enligt 21 § skogsvårdslagen. Nedan följer vissa preciseringar och tillägg utöver skogsstyrelsens anvisningar. Jämför även avsnitt 2.4.1 om faunavård.

- skogsbruket skall bedrivas småskaligt. Hyggstorleken skall därför begränsas. Om skogstillståndet så medger bör den inte överstiga ca 3-4 ha. Inom närmaste 10-årsperioden beräknas slutavverkningsarealen uppgå till 5-10 ha.
- på hållmarker, kärr och mossar skall ingen avverkning ske. En generös tolkning av impedimentbegreppet skall göras. Detta innebär t ex att mindre produktiva partier insprängda i impediment samt kantzoner och smala droger från produktiv intilliggande mark lämnas orörda. Vindfällan som försvårar framkomligheten för friluftslivet får dock upparbetas.
- fröträd av tall samt miljöträd (grupper eller enskilda) lämnas alltid vid slutavverkningar där förutsättningar finns. En del av dessa skall lämnas för att få växa in i kommande bestånd.
- nytt hygge kant i kant med tidigare föryngringsyta skall inte upptas så länge plantskogen inte uppnått en medelhöjd av ca 2 m.
- på områden av särskilt stort värde för faunan och floran skall skogsbruket underordna sig naturvårdens intressen. Exempel på sådana områden är fiskgjuse- och berguvlokaler. Särskild uppmärksamhet skall ske vad gäller växtplatser för murgröna, se bilaga 2:4.
- träd och buskar av stor betydelse för djurlivets tillgång på boplatser, skydd och föda skall lämnas. Till boplatser räknas även potentiella boträd.
- större ekar och andra större ädellövträd samt döda eller döende lövträd skall sparas i stor utsträckning vid avverkning.

- frekventerade stigar, diken, stränder, badplatser, båtvikar etc rensas från avverkningsavfall.
- inplantering av främmande trädslag får ej ske.
- igenplantering av inägomark får inte ske.
- gödsling och kemisk bekämpning får inte utföras.
- körning skall ske på sådant sätt att körskador minimeras. Om störande körskador uppstår skall dess lagas.
- skogsbyte får förekomma inom i planen angivna områden se kapitel 7.

2.3.4 Målsättning och skötselanvisningar för områden där särskilda åtgärdsprogram skall upprättas innan några arbeten utförs

Till denna kategori har förts dels områden som är särskilt betydelsefulla för kulturlandskapet dels områden vars naturförhållanden fordrar särskild uppmärksamhet innan några åtgärder utförs.

2.3.4.1 För kulturlandskapet särskilt betydelsefulla områden

Målsättning

Att bibehålla och i vissa fall restaurera för kulturlandskapet särskilt betydelsefulla områden.

Skötselanvisningar

Om inte annat anges skall de anvisningar som angetts i avsnitt 2.3.3 gälla. Härutöver skall följande iakttas.

- inom de lövdominerade områdena är skogsbruket underordnat landskapsvården.
- inom lövdominerade områden får inte föryngringsytter upptas. Inom de områden som betas får dock betesluckor upptas.
- vid röjning och gallring inom lövdominerade områden skall lövträd gynnas före barrträd. Adellövträd skall gynnas före triviallöv. Vidare är det angeläget att tillse att en succession av yngre lövträd sker.

- där skogsbrynen är av betydelse för faunan, floran och landskapsbilden skall normalt ingen röjning ske. Om röjning aktualiseras skall principen vara att eftersträva en mjuk övergång mellan öppen mark och skog. Blommande och bärande arter som t ex slån och hassel skall sparas, likaså dekorativa eller solitära träd såsom exempelvis ek. Ekarnas kronor frihuggs.
- inom de områden som avses betas behöver tolkningen av impedimentbegreppet inte vara lika generös.
- inom de barrdominerade delarna, där skogbruk bedrivs skall nuvarande lövandel bibehållas.
- särskilda åtgärdsprogram skall upprättas innan några arbeten utförs.

2.3.4.2 Områden vars naturförhållanden fordrar särskild uppmärksamhet innan några åtgärder utförs

Målsättning

Att i möjligaste mån bibehålla områdenas naturkaraktär.

Skötselansvisningar

- på hållmarker, kärr och mossar skall ingen avverkning ske om det inte är befogat av naturvårdsskäl. En generös tolkning av impediment-begreppet skall göras. Detta innebär t ex att mindre produktiva partier insprängda i impediment samt kantzoner och smala droger från produktiv intilliggande mark lämnas orörd.
- avverkning på den produktiva skogsmarksarealen får endast ske genom gallring och plockhuggning.
- träd och buskar av betydelse för djurlivets tillgång på boplatser, skydd och föda skall lämnas. Till boplatser räknas även potentiella boträd.
- där skogsbrynen är av betydelse för faunan, floran och landskapsbilden skall normalt ingen röjning ske. Om röjning aktualiseras skall principen vara att eftersträva en mjuk övergång mellan öppen mark och skog. Blommande och bärande arter som t ex slån och hassel skall sparas, likaså dekorativa eller solitära träd såsom exempelvis ek. Ekarnas kronor frihuggs.

- större ekar och andra större ädellövträd samt döda eller döende större lövträd skall sparas i stor utsträckning vid avverkning.
- inplantering av främmande trädslag får ej ske.
- gödslning och kemisk bekämpning får ej ske.
- körning skall ske på sådant sätt att körskador minimeras. Om störande körskador uppstår skall dessa lagas.
- särskilda åtgärdsprogram skall upprättas innan några arbeten utförs.

2.4 FAUNAVÅRD, JAKT OCH FISKE

2.4.1 Målsättning och skötselansvisningar för faunavården

Målsättning

Målsättningen med faunavården skall vara att befrämja ett art- och individrikt djurliv inom reservatet.

Anvisningar för faunavården

Utöver de anvisningar som anges i avsnittet 2.3 vad gäller faunahänsyn skall följande iakttas

- omgivningarna runt bo tillhörande känslig eller hotad djurart skall undantagas från skogliga eller andra åtgärder som kan störa en häckning eller negativt förändra biotopen.

Följande riktvärden skall gälla för nedan angivna arter.

Art	Skyddszon (radie från boplats)	Störningskänslig tid	Störningskänsligt område (radie från boplats)
Berguv	200 m	1.3-15.8	500 m
Fisk- gjuse	50 m	1.3-15.8	100-300 m
Havsörn	200 m	1.2-15.8	1 000 m
Duvhök och övrig rovfågel	rek saknas	1.3-15.8	100-200 m

- vidare skall vid skogsskötseln generellt gälla att grupper av träd lämpliga som boträd lämnas för eventuellt framtida behov. Exempel på lämpliga träd är bredkronig tall och hålträd.
- hjälputfodring av viltstammen bör ske vintertid, då så krävs. Inmatning bör ske tidigt så att djuren hin- ner vänja sig vid fodret, särskilt gäller detta vid utfodring med hö och kraftfoder (t ex havre).
- fågelholkar och andkorgar för t ex knipa, skrak och småfågel bör sättas upp inom del av reservatet.

2.4.2 Hotade diurarter

Förvaltarna skall hållas underrättade om förekomst av känslig eller hotad djurart inom reservatet när detta kommer till länsstyrelsens kännedom.

2.4.3 Jakt

Jakt får endast bedrivas på det sätt och i den omfattning som kan förenas med målsättningen "att befrämja ett art- och individrikt djurliv inom reservatet".

Jakten är inom västra delen i dag utarrenderad. Jaktupplåtelsen går ut den 2 maj 1988. Så snart nuvarande jaktupplåtelse upphör att gälla skall följande gälla inom reservatet (jmför även avsnitt 2.4.1)

- avskjutningens storlek skall anpassas efter viltets reproduktion. Älgjakt får endast bedrivas i form av licensjakt.
- jakt på fågel får inte ske inom reservatet.
- jakt får inte bedrivas på anlagd viltåker eller viltfoderremiss.
- jakt får inte ske på sådant sätt att områdets nyttjande för friluftslivet försvåras t ex under lördag och helgdag. Ej heller får jakt bedrivas så att eventuellt pågående havsörns- eller berguvhäckning störs.
- statistik över fällda djur skall föras av jaktutövare.
- jakten skall i övrigt bedrivas på sådant sätt som anges i av landstinget utarbetad jaktinstruktion.

3 DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV BYGGNADER

3.1 BESKRIVNING

Bebyggelsen inom reservatet omfattar tio olika bebyggelseenheter vardera med ett flertal byggnader. Byggnaderna är till stora delar uppförda runt sekelskiftet och på 1920-30-talet. Några enstaka byggnader är väsentligt äldre. Bebyggelsen har med något undantag bevarats relativt oförändrad och kan som helhet sägas utgöra en god exponent för det tidiga 1900-talets småbruk i kustregionen. Enligt reservatsbeslut är det bl a icke tillåtet att utan länsstyrelsens tillstånd väsentligt ändra befintlig byggnads exteriör eller användningssätt.

3.2 NYBYGGNAD

Byggnader som behövs för reservatets skötsel får uppföras. Dock erfordras tillstånd från länsstyrelsen.

3.3 MÅLSÄTTNING

Bibehålla nuvarande bebyggelsekaraktär.

3.4 SKÖTSEL

Till- eller ombyggnader, reparationer och underhåll av befintliga byggnader skall exteriörmässigt utföras på sådant sätt att de överensstämmer med byggnadens nuvarande karaktär. Speciell hänsyn skall härvid tas till den ur bevarandesynpunkt mest värdefulla bebyggelsen.

För samtliga byggnader skall finnas avtal vilka reglerar nyttjandet.

3.5 BEFINTLIGA BYGGNADER

Norra Käringsboda

Lantarbetarbostad. Ombyggt 30-talshus inrymmande modern bostad om 4 rum och kök. Vatten från borrhälsbrunn. Avlopp renas i s k minireningsverk före utsläpp i Käringsbodaviken.

Åtgärd: Normalt underhåll.

Gamla arrendatorbostaden. Äldre flera gånger tillbyggt hus. Omodernt. Används som fritidsbostad. Byggnaden har kulturhistoriskt värde.

Åtgärd: Byggnaden kräver inom snar framtid yttre reparationer, främst av taket. Huset skall exteriörmässigt bevaras i oförändrat skick. I övrigt normalt underhåll.

Förrådsutrymme tillhörande gamla arrendatorbostaden. Överbyggnaden används som förråd för material till friluftsanordningar.

Atgärd: Normalt underhåll.

Ladugård och gammal timmerloge. Byggnaderna har kulturhistoriskt värde och används i reservatets skötsel.

Atgärd: Normalt underhåll.

Loge av panel med tegeltak, sannolikt från 1930-talet.

Atgärd: Logen kräver en yttre reparation och helst byte av tegeltaket till lättare material. Normalt underhåll.

Södra Käringboda

Bostadshus från 1930-talet. Uthus, garage, källare och visthusbod. Visthusboden, som är förfallen, har kulturhistoriskt värde. Bostadshuset används nu som fritidsbostad men får ombyggas till permanentbostad för personal, som har arbetsuppgifter inom reservatet.

Sågstugan vid S Käringboda. En större och en mindre byggnad, uppförda 1938 resp 1939. Användes som fritidsbostäder.

Atgärd: Upprustning av visthusbod. I övrigt normalt underhåll.

Nybygget

Bostadshus, bod och källare. Nybygget skall användas endast som sommarbostad.

Atgärd: Normalt underhåll.

Långholms gård

Bostadshus. Bostadshuset flyttades vid sammanslagningen av Norra och Södra Långholm på 1880-talet från Södra Långholm till nuvarande plats. Byggnaden har om- och tillbyggts vid ett flertal tillfällen senast på 1975. Den är nu fullt modern och inrymmer 5 rum och kök, hall m m. Vatten från två borrhade brunnar samt avloppsrening i miniverk. Används som arrendatorbostad.

Atgärd: Normalt underhåll.

Bod. Timrad mindre byggnad, sannolikt från förra hälften av 1800-talet. Byggnaden har kulturhistoriskt värde.

Atgärd: Yttre reparation, varvid husets karaktär bevaras. Loftet som är något omändrat återställs i ursprungligt skick. I övrigt normalt underhåll.

Källare och överbyggnad.

Atgärd: Yttre reparation. I övrigt normalt underhåll.

Magasin med lider från 1930-talet. Innehåller stall.

Atgärd: Normalt underhåll.

Ladugård med skulle samt loge (en länga). Ladugården är moderniserad med utrymmen för 13 dikor och 26 ungdjur. Till ladugården hör gödselbassäng och ensilagesilo. Skullen har tillsammans med ny skulle över fårhuset (logen) moderniserats och försetts med s k skulltork. Logen med s k körhus har ombyggts till fårstall för ca 115 moder-tackor.

Atgärd: Normalt underhåll.

Spannmålstork och lagerutrymmen, traktorgarage med verkstadsdel, maskinutrymmen. Uppfört 1972-73.

Atgärd: Normalt underhåll, eventuellt kan lagerutrymmena behöva utökas.

Utterklöy

F d arrendatorbostad, uppförd på 1920-talet. Byggnaden välhållen och används som fritidsbostad, men får ombyggas till permanentbostad för personal, som har arbetsuppgifter inom reservatet.

Atgärd: Normalt underhåll.

Ekonomibygnad, ladugård, loge, lider och magasin.

Atgärd: Byggnaderna får rivas.

Eklund

Torpstuga, två mindre uthus samt jordkällare. Torpstugan flera gånger ombyggd. Används som fritidsbostad.

Atgård: Vissa yttre reparationer nödvändiga. I övrigt normalt underhåll.

Dyvik

F d arrendatorbostad, uppförd på 1920-talet. Byggnaden välhållen och används nu som fritidsbostad, men får ombyggas till permanentbostad för personal som har arbetsuppgifter inom reservatet.

Atgård: Normalt underhåll.

Ladugård och loge. Byggnaden under senare år exteriört upprustad.

Atgård: Normalt underhåll.

Vagnslider, svin- och höns hus, tvättstuga.

Atgård: Normalt underhåll.

Källare med överbyggnad innehållande bostadsrum. Används som fritidsbostad.

Atgård: Normalt underhåll.

Grava

F d arrendatorbostad, uppförd på 1920-talet. Byggnaden välbehållen och används nu som fritidsbostad men får ombyggas till permanentbostad för personal som har arbetsuppgifter inom reservatet.

Atgård: Normalt underhåll.

Loge och ladugård. Byggnaden under senare år exteriört upprustad.

Atgård: Normalt underhåll.

Källare med sädesmagasin.

Atgård: Normalt underhåll.

"Bryggghus". Byggnaden är välhållen och används som fritidsbostad.

Atgärd: Normalt underhåll.

Gammal visthusbod. Byggnaden gammal och har kulturhistoriskt värde.

Atgärd: Upprustning sedan normalt underhåll.

Tre mindre bodar.

Atgärd: Normalt underhåll.

Rassa

Två äldre bostadshus, det ena f d arrendatorbostad. Byggnaderna används nu som fritidsbostäder, men får ombyggas till permanentbostad för personal med arbetsuppgifter inom reservatet. Även ny tillsynsmannabostad får uppföras inom området.

Atgärd: Normalt underhåll.

Ladugård och loge. Ombyggd och försedd med skulltork i såväl loge som skulle.

Atgärd: Normalt underhåll.

Fyra mindre uthus. Byggnaderna delvis använda som sommarbostäder.

Atgärd: Normalt underhåll.

Källare.

Atgärd: Normalt underhåll.

Fagersund

Skolhus och bostad, tvättstuga, sjöbod, källare och uthus. Byggnaderna uppförda 1875. Ytterligare en bod finns från 1960-talet. Byggnaderna används som fritidsbostad.

Atgärd: Normalt underhåll. Byggnaderna får användas för föreningsändamål.

4 VÄGAR

Beskrivning

Inom reservatet finns totalt ca 13 km väg. Av dessa är idag ca 6 km öppna för allmän trafik. Resterande är bilvägar (ca 4 km) och brukningsvägar (ca 3 km) som ej är upplåtna för allmän trafik och som används till jord- och skogskörslor. Delar av detta vägnät nyttjas även av sommarboende. Se karta (bilaga 2:3).

Utöver ovan beskrivna vägar finns ett stort antal äldre brukningsvägar och rester efter gamla körvägar som idag saknar funktion. Dessa är mer eller mindre igenvuxna, några nyttjas som gångstigar. De skall ej omfattas av nedan angivna skötsel.

I befintligt vägnät planeras istandsättning av ett flertal brukningsvägar, vidare planeras om- och nyanläggning av några brukningsvägar. Omfattningen av dessa åtgärder framgår av detaljanvisningarna i kapitel 6 samt av karta (bilaga 2:3). Detaljanvisningar i kapitel 6 återfinns under delområdena 1.13, 1.16-1.21, 1.29-1.30, 2,4 och 2.11-2.13.

Följande regler skall gälla:

- endast de på karta (bilaga 2:3) angivna delarna av vägnätet skall vara upplåtna för allmän trafik.
- hastighetsbegränsning till 50 km/tim skall gälla för den nord-sydgående huvudvägen genom reservatet. På övriga vägar skall max tillåten hastighet vara 30 km/tim.
- ny brukningsväg Eklund-Utterklöv får anläggas under tiden 1 oktober - 31 december. Vägen skall vara försedd med låst bom (se även kapitel 6 delområde 1.29-1.30).
- ny brukningsväg förbi Grava kan få anläggas efter det att särskild plan tagits fram och godkänts av länsstyrelsen. Vid vägprojekteringen skall områdets kulturvården särskilt beaktas.

Skötsel

Som allmänna riktlinjer gäller att vägnätet i huvudsak skall bibehållas i nuvarande standard, dock får sträckor med dålig bärighet och i övrigt eftersatt skötsel sättas i stand. Vidare skall vid ovan angiven ny- och ombyggnad tillkommande vägar anpassa till befintliga anslutande vägars standard.

Följande principer skall gälla:

- asfaltering får inte ske.
- vägrenar på den nord-sydliga huvudvägen som är öppen för allmän trafik skall underhållas genom buskröjning och slätter intill ca 1,5 m från vägkant.
- övriga vägrenar skall underhållas genom röjning och slätter i den omfattning som krävs för jord- och skogsbrukskörslor.
- kemisk bekämpning av vägrenar får inte ske.
- samtliga bilvägar skall hyvlas/sladdas i erforderlig omfattning.
- vid behov skall bär-/slitlager förbättras genom grusning.
- vägarna skall hållas väl dränerade.
- under vintern plogas i första hand de delar med allmän trafik, i övrigt efter behov.
- om så erfordras får vägar som ej är öppna för allmän trafik förses med bom.

Vid istandsättning och nyanläggning av brukningsvägar skall vidare följande gälla:

- vägarna skall ha normal jordbruksstandard. Körbanans största bredd skall normalt inte överstiga 3,5 m, undantag får göras i snäva kurvor.
- vägarna skall så långt möjligt anpassas till befintliga terrängförhållanden.
- större skärningar, bankar och sprängningar undvikas.
- på ömse sidor om körbanan får en zon på maximalt 2 meter rensas från träd, höga stenar o d.

5 ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

5.1 ALLMÄNNA PRINCIPER FÖR FRILUFTSUTNYTTJANDE

Reservatets syfte innebär att områdets stora möjligheter för ett mångsidigt friluftsutnyttjande skall tillvaratas samtidigt som områdets kultur- och naturvärden bibehålls.

5.2 FRILUFTSANORDNINGAR

Nedan angivna befintliga och planerade friluftsanordningar har markerats på karta (bilaga 2:3).

Vägar

Avsnittet om vägar behandlas i kapitel 4.

Parkeringsplatser

Inom reservatet finns sex parkeringsplatser anlagda. Dessa har markerats som 1 - 6 på kartan. Samtliga parkeringsplatser är grusbelagda. Parkeringsplatsen vid Norra Käringboda, 3, är avsedd endast för handikappade.

En utbyggnad av parkeringsplatserna 4 och 6 får ske.

Härvid skall följande beaktas:

- om i samband med anläggande av en badplats vid Norrängsviken behov av ytterligare parkeringsplatser erfordras vid parkeringsplats 4, får denna utbyggas genom att delar av intilliggande betesmark tas i anspråk (se även jordbruksdelen delområde 2.5).
- parkeringsplatsen vid Rumpsaxvikarna, 6, får utvidgas norrut.

Om ytterligare P-platser behövs får sådana anläggas söder om Södra Käringboda, 7 (timmerlägget), Fagersunds skola, 8, samt strax norr om Grava 9 och 10. Parkeringsplatsen 9 är avsedd endast för handikappade.

Följande skall gälla:

- samtliga parkeringsplatser skall vara grusbelagda.
- vid varje parkeringsplats skall finnas sopställ och/eller toalett. Nya toaletter skall i möjligaste mån handikappanpassas. (Idag finns handikappanpassade toaletter vid 5 och 6).

Badplatser

Naturliga badplatser finns på flera ställen runt halvön, dock främst i form av klippbad.

Anlagda badplatser finns på två ställen i reservatets nordöstra del. Ytterligare badplatser får anläggas i Norrängsviken samt vid Fagersunds skola.

Följande skall gälla för anlagda badplatser:

- viss utvidgning och förbättring av befintliga anlagda badplatser kan ske.
- vid badplatser får anläggas badbryggor samt flytbryggor för kortare angöring av småbåtar.
- samtliga badplatser skall vara försedda med toalett och sopställ samt livräddningsredskap.
- enklare traktorvägar för skötsel och renhållning får anläggas.
- nyanläggningar bör i möjligaste mån handikappsanpassas.

Sanitära anläggningar

Inom reservatet finns sopställ och/eller toaletter uppställda på samtliga parkeringsplatser och anlagda badplatser.

Följande skall gälla:

- på samtliga anlagda badplatser skall toaletter och sopställ finnas.
- anordningarna skall i möjligaste mån handikappsanpassas.

I Maren skall för närvarande ingen sopmaja uppföras. Om nedskräpningsproblem uppstår får denna fråga tas upp till förnyad prövning.

Handikappsanläggningar

Badplatser och toaletter skall i möjligaste mån handikappsanpassas (se avsnitt om parkeringsplatser, badplatser och sanitära anordningar).

För att göra området mera tillgänglig för rörelsehindrade kan en handikappsanpassad väg jämte P-plats, toalett (se avsnitt om parkeringsplatser) och eventuellt bad få anläggas vid Grava. Innan dessa arbeten påbörjas skall en detaljerad plan över dessa arbeten framtas och godkännas av länsstyrelsen. Samråd skall därvid även ske med Nynäshamns kommun.

Strövstigar

Inom området finns stigar uppmarkerade till en sammanlagd längd av två mil. Stigarna är markerade med plastbrickor spikade på träd. För allmänheten har landstinget framställt en särskild stencil med befintliga stigar markerade.

En viss revidering och komplettering av befintliga stigsystem bör ske så att överensstämmelse sker till på kartan föreslaget stigssystem. Innan slutlig ställning tas till stigens sträckning öster om Rassa träsk skall dock samråd ske med ornitologisk expertis.

Härvid skall följande beaktas:

- utmärkning skall ske enligt svensk standard (SIS 03 15 22).
- befintlig markering utbyts succesivt och markering sker genom målning på träd eller ringar på träd eller där lämpliga träd saknas genom separata stolpar.
- eventuella röjningar vid sidan av stigarna skall ske på ett sådant sätt att befintligt buskskikt i stor utsträckning sparas.

Vattenskidåkning och sjöbaserat friluftsliv

Vattenskidåkning bör förbjudas vid anlagda badplatser, Maren och Gravamaren.

En bojad kanotbana finns anlagd norr om Norrängsviken, se kartan. För att undvika konflikter med andra friluftsutövare skall avtal upprättas mellan landstinget och aktuell kanotklubb som reglerar nyttjandet.

Vid Gravamaren får förtöjningsplatser för ett smärre antal småbåtar iordningställas. Viss muddring av inloppet kan bli aktuell. Innan dessa arbeten påbörjas skall en detaljerad plan tas fram och godkännas av länsstyrelsen. Samråd skall därvid ske även med Nynäshamns kommun.

Några ytterligare anordningar för båtlivet förutom förtöjningsanordningar vid anlagda badplatser får ej ske.

Övriga anordningar m m

Iordningställda eldplatser finns på två ställen inom reservatet. Ytterligare platser får iordningställas, dock inte inom för växt- och djurlivet känsliga områden.

En telefonkiosk finns uppställd på parkeringsplatsen vid Sockenberget, 2. Här finns även dricksvatten.

Vintertid prepareras ett flertal skidspår. Landstinget skall genom avtal med ansvariga för spåren närmare reglera spårens sträckning, utformning och nyttjande. Samråd skall ske med länsstyrelsen. Härvid skall bl a följande beaktas:

- befintligt stigsystem och utkörningsvägar för skogsbruket skall i första hand nyttjas.
- spår får ej lokaliseras till faunistiskt och floristiskt känsliga områden.

Landstinget skall vidare i avtal med berörda närmare reglera förekommande orienteringsverksamhet i området. Samråd skall ske med länsstyrelsen.

Härvid skall följande beaktas:

- inom områden känsliga ur flora- och faunasynpunkt skall ingen orientering ske.

5.3 INFORMATION OCH UTMÄRKNING

Reservatet skall utmärkas enligt de anvisningar, som utfärdats av statens naturvårdsverk. Reservatsskyltar skall uppsättas vid reservatets gränser, där vägar eller stigar leder in i området vid samtliga parkeringsplatser samt vid alla välbesökta naturhamnar och öar.

En färglagd strövstigskarta finns framtagen för området. Denna bör revideras efter det att en översyn gjorts av stigsystemet.

Som information till allmänheten bör vidare en reservatsfolder tas fram.

5.4 TILLSYN OCH RENHÅLLNING

Fortlöpande tillsyn skall ske så att reservatsföreskrifterna efterlevs och anordningarna för allmänhetens friluftsliv hålles i brukbart skick.

Tillsynen bör handhas av på området permanentboende personal. Avtal härom skall upprättas av förvaltarna.

Renhållningen handhas lämpligen av utsedd tillsynspersonal.

6 SKÖTSELOMRÅDEN MED DETALJANVISNINGAR: ODLINGSLANDSKAPET

Odlingslandskapet har indelats i två skötselområden (se karta, bilaga 2:1). Områden med likartad skötsel och likartat nyttjande har sammanförts. För varje skötselområde ges en generell målsättning, en sammanställning av engångsåtgärder för iståndsättning samt underhållsåtgärder. Varje skötselområde har uppdelats i ett flertal delområden med mer preciserade beskrivningar, en utvecklad målsättning och särskilda anvisningar för iståndsättning samt underhållsåtgärder. Varje skötselområde har uppdelats i ett flertal delområden med mer preciserade beskrivningar, en utvecklad målsättning och särskilda anvisningar för iståndsättningsåtgärder. Dessa åtgärder har angelägenhetsgraderats enligt en tvågradig skala, där "ett" svarar mot de som bör genomföras under den första femårsperioden och "två" mot sådana som bör genomföras i den takt som ekonomiska resurser medger, senast under år 5-10. Angelägenhetsgraderingen anges med en siffra inom parentes (1) efter varje åtgärd.

Skötselområde 1

Växtföljdsåker och vallodling, areal ca 80 ha varav ca 30 ha utgörs av åker som skall återkultiveras.

Beskrivning: Skötselområde 1 omfattar dels åkermark som hävdas idag dels åkermark som avses återtas i bruk som växtföljdsåker eller som vallodling utan betesdrift. I förekommande fall inräknas även till dessa åkrar hörande åkerholmar, bryn och brukningsvägar samt eventuella frändikade partier.

Målsättning: Aker med växtföljds- och vallodling.

Iståndsättningsåtgärder - skötselanvisningar

- vid återkultivering av gamla åkrar skall om ej annat anges i delområdesbeskrivningen hela åkerarealen hävdas. På frändikade partier som ej återtas i hävd skall om ej annat särskilt anges, tillåtas en spontan utveckling av brynvegetation
- befintliga diken skall inståndsättas
- vid dikning får formanpassning till maskingrävning göras av de handgrävda dikena. Dessa får ej fördjupas eller breddas väsentligt mer än ursprungsdiket (uppenbara avrinningshinder får dock tas bort och otillräcklig avrinning får åtgärdas)

- täckdikning och igenläggning av öppna diken får endast ske i den omfattning som anges i delområdesbeskrivningarna
- i de fall där kantdikning genomförts så att åkerns form rätats ut skall diket återflyttas till det ursprungliga i omfattning som framgår av delområdesbeskrivningarna. Frändikade gipar och uddar skall likaså återtas i produktion i omfattning som framgår av delområdesbeskrivningarna.
- jordmassor efter dikning skall utläggas på angränsande åkermark.
- inträngande sly ska röjas bort. Mark som skall återkultiveras skall i förekommande fall stubbrytas.
- åkerholmar och bryn mellan skogs- och åkermark får avröjas bortom kantdiket från åkern sett på sådant sätt att största möjliga olikåldrighet och artsammansättning av träd och buskar eftersträvas. Ädla lövträd, hassel och bärande buskar skall gynnas om ej annat anges nedan. Träd och trädgrenar som uppenbart försvårar jordens brukande får dock avlägsnas.
- ris efter röjningar skall i största möjliga utsträckning kapas ned, flisas eller brännas.
- brukningsvägar får sättas i stånd och nya får anläggas i omfattning som anges i delområdesbeskrivningarna samt i kapitel 4.

Underhållsåtgärder - skötselansvisningar

- åkerbruk. Åkrar i anslutning till tidigare brukningscentra skall brukas som växtföljdsåker. Mer perifera åkrar får brukas mer extensivt med mångåriga vallar.
- dikesunderhåll samt skötsel av bryn och åkerholmar skall ske enligt ovan angivna principer.
- vägunderhåll skall ske enligt anvisningarna i kapitel 4.

Delområde 1.1 och 1:2: Käringboda Norräng och Käringboda Hemtäppa

Beskrivning: Åkern utefter vägen mellan reservatets nordgräns och Käringboda samt åkertäppan mellan norra och södra Käringboda. Den förra är täckdikad varvid åkerns figur har ändrats något. Vidare har öppna diken lagts igen och övertvärande brukningsväg odlats bort. Tvärs över åkern går en markerad strövstig. Täppan mellan gårdarna delas i två halvor av uppfartsvägen till Käringboda, den södra i vall och den norra i växtföljd.

Målsättning: Växtföljdsåker, alternativt permanent vallodling på Hemtäppan.

Istandsättningsåtgärder: -

Underhållsåtgärder: Akerbruk respektive vallodling samt enligt de principer som anges för skötselområde 1.

Delområde 1.3: Slåkärr

Beskrivning: Aker ca 400 m väster om södra Karingboda. Kant- och täckdikad varvid betydande områden frändikats.

Målsättning: Växtföljdsåker, återta frändikade områden i hävd.

Istandsättningsåtgärder: Kantdiken omlägges så att frändikade områden återtas i hävd (2). (Om vissa delar vid avvägning visar sig ligga så lågt att åtgärden ej går att genomföra utan ytterligare fördjupning av stamledning och utfallsdike så undantas dessa delar från dikningen och tillåts växa igen med brynvegetation).

Underhållsåtgärder: Akerbruk samt enligt de principer som anges för skötselområde 1.

Delområde 1.4: Karingboda söderäng

Beskrivning: Akern sydväst om Karingboda. Kant- och täckdikad varvid betydande områden frändikats, en del av denna mark har tagits i anspråk för en brukningsväg och ett timmerlägg.

Målsättning: Växtföljdsåker, återta ett av de frändikade områdena i hävd (östra sidans nordända).

Istandsättningsåtgärder: Omläggning av kantdiken så att frändikat område återtas i hävd (2).

Underhållsåtgärder: Akerbruk samt enligt de principer som anges för skötselområde 1.

Delområde 1.5: Karingboda södertäppa

Beskrivning: Långsträckt åker utmed vägen söder om Sågen (riven i början på 1980-talet). Kant- och täckdikad.

Målsättning: Växtföljdsåker.

Underhållsåtgärder: Akerbruk samt enligt de principer som anges för skötselområde 1.

Delområde 1.6 till och med 1.11

Beskrivning: Åkrarna: Långholms Norräng, Mellangärdet, Kärvåkern, Södra gårdet, Sjöslätten och Kalkbergstäppan. Samtliga utom Långholms Norräng är kant- och täckdikade. I flera fall har åkrarnas figur justerats varvid smala gipar frändikats.

Målsättning: Växtföljdsåker.

Iståndsättningsåtgärder: Långholms Norräng dikas.

Underhållsåtgärder: Akerbruk samt enligt de principer som anges för skötselområde 1.

Delområde 1.12: Gottala och östra kärret

Beskrivning: Ett sammanhängande slingrande åkersystem beläget mellan Rassavägen och Gravamaren. Åkern brukas som växtföljdsåker utom vissa mindre gipar och den sydvästra delen som är försumpad och beväxt med tuvigt gräs. Salixarter har här börjat växa in på åkern.

Målsättning: Växtföljdsåker, återta större delen av den frändikade sydvästra biten i hävd.

Iståndsättningsåtgärder: Den sydvästra delen kant- och täckdikas och igenläggning av diken sker så att möjlighet till sambrukning med övrig åker skapas (2). Iståndsatt figur enligt kartan (bilaga 2:1).

Underhållsåtgärder: Akerbruk samt enligt de principer som anges för skötselområde 1.

Delområde 1.13: Rassa Östergårde

Beskrivning: Aker norr om Rassa Hemviken, övertvärad och delad av Rassavägen. Båda halvorna ligger sedan länge som vall. På den södra delen har under senare år en del gipar ej slagits. Vidare har tidigare en brukningsväg anlagts ned till sjön på åkermark utefter västra sidan. Skötseln av de öppna kantdikena är eftersatt.

Målsättning: Växtföljdsåker eller permanent vall.

Iståndsättningsåtgärder: Iståndsättning av kantdiken samt om så erfordras viss täckdikning (2).

Underhållsåtgärder: Akerbruk eller vallodling samt enligt de principer som anges i skötselområde 1.

Anmärkning: Den outnyttjade brukningsvägens grusbänk får användas till vägbygge/underhåll. Efter bankens borttagande rekultiveras marken och infogas i åkerbruket eller delområde 2.8.

Delområde 1.14: Långtäppan

Beskrivning: Långsträckt åker mellan Gravamaren och Rassa. Åkern brukas som växtföljdsåker (vall) utom en gip som är obrukad och en del längst i norr som är frånhägnad och betas. Vissa partier av åkern har börjat försumpas på grund av eftersatt dikesunderhåll.

Målsättning: Växtföljdsåker alternativt vallodling.

Istandsättningsåtgärder: Återta så långt som möjligt den frånhägnade norra delen i hävd. Förbättra dräneringen. Stängsel mot Laxholm (delområde 2.10) omdrages enligt markering på kartan (bilaga 2:1).

Underhållsåtgärder: Åkerbruk eller vallodling samt enligt de principer som anges i skötselområde 1.

Delområde 1.15: Rassa hemgårde

Beskrivning: Åkern öster om Rassa, den har under 1979-80 täck- och kantdikats. Vidare har omfattande brynröjningar genomförts. Kantdikningen har inte följt tidigare dikesystem.

Målsättning: Växtföljdsåker.

Istandsättningsåtgärder: Återflyttning av kantdiken till ursprungligt läge i sådan omfattning att på kartan (bilaga 2:1) redovisad figur erhålles (1).

Underhållsåtgärder: Åkerbruk samt enligt de principer som anges i skötselområde 1.

Anmärkning: De delar av åkern som ej skall återtas i bruk redovisas i delområde 2.8.

Delområde 1.16_till och med 1.21

Beskrivning: De södra delarna av åkrarna mellan Ekulsvik och Benbol och större delen av åkersystemet mellan Rassa och Ekulsvik. Delområdena 1.17, 1.19 och 1.20 ligger idag i vall, viss betesdrift förekommer. Delområdena 1.16, 1.18 och 1.21 har kant- och täckdikats. Dikesskötseln är dock på vissa inägomarker eftersatt och försumpingstendenser förekommer. Vissa perifera delar har inte slagits under senare år med begynnande förbuskning som följd.

Målsättning: Växtföljdsåker eller permanent vall.

Iståndsättningsåtgärder: Befintliga hägnader och äldre hägnadsrester borttages. Underhåll och iståndsättning av befintliga diken kompletterat med täckdikningar vid behov. Samtliga åkerdiken får läggas igen. Rövning och markbearbetning av igenväxande åkeravsnitt. Impedimentmark i anslutning till f d brukningsväg lämnas som åkerholmar.

Brukningsvägar omdrages/nyanlägges i följande omfattning:

Mellan åkrarna 1.18 och 1.20, 1.19 och 1.20, 1.20 och 1.21 förbättras befintliga körmöjligheter. För samtliga vägar se karta (bilaga 2:3). De nya vägarna läggs på åkermark i nuvarande åkerkant. Beträffande vägstandard m m skall de anvisningar som ges i kapitel 4 följas. Den gamla vägsträckningen odlas upp och infogas i åkermarken. Avsnörd del av åkern mot uppfarten till Rassa brukas som vall eller växtföljdsåker.

Angelägenhetsgrad, borttagande av stängsel (1) övriga åtgärder (2).

Underhållsåtgärder: Åkerbruk eller vallodling samt enligt de principer som anges i skötselområde 1.

Anmärkning: 1.16 och 1.17 får ingå i betesfälla 2.9

Delområde 1.22

Beskrivning: Långsträckt åker väster om Grava. Åkern nu använd som betesmark.

Målsättning: Växtföljdsåker eller permanent vall.

Iståndsättningsåtgärder: Kant- och täckdikning, rövning av åkerkanter.

Underhållsåtgärder: Åkerbruk samt enligt de principer som anges i skötselområde 1.

Anmärkning: Får ingå i betesfälla 2.15.

Delområde 1.23: Skogagärdet

Beskrivning: Utbredd grenad åker öster och nordost om Grava som nyligen kant- och täckdikats varvid den nordligaste grenen frändikats och smärre justeringar av åkerns figur gjorts. I söder omsluter åkern delvis ett landskapsvårdat skogsparti med närmast parkartad karaktär, samtliga bryn mellan åkern och detta parti är bortröjda.

Målsättning: Växtföljdsåker.

Iståndsättningsåtgärder: -

Underhållsåtgärder: Akerbruk samt enligt de principer som anges i skötselområde 1.

Delområde 1.24: Ängshalsen

Beskrivning: Mindre åker sydost om Grava som nyligen kant- och täckdikats varvid smärre justeringar av åkerns figur gjorts. Sedan tidigare är ett långsträckt område utefter åkerns västra kant frändikat och ohävdad.

Målsättning: Växtföljdsåker.

Iståndsättningsåtgärder: -

Underhållsåtgärder: Akerbruk samt enligt de principer som anges i skötselområde 1.

Delområde 1.25: Bäckén

Beskrivning: Mindre åker närmast norr om Grava. Den är försumpad samt nyttjas till extensivt nötbete.

Målsättning: Växtföljdsåker eller permanent vall.

Iståndsättningsåtgärder: Iståndsättning av kantdiken, täckdikning. Stängsel tas bort. Rövning och markbearbetning av områden med slyinvandring (1).

Underhållsåtgärder: Akerbruk eller vallodling samt enligt de principer som anges i skötsel område 1.

Anmärkning: Del av åkern får ianspråkats som parkeringsplats för handikappade.

Delområde 1.26, 1.27 och 1.28: Västra delarna av Dyviks Södra gårde och Norräng

Beskrivning: Akrar vid Dyvik. Alla är nyligen kant- och täckdikade varvid smärre justeringar av åkrarnas figur gjorts.

Målsättning: Växtföljdsåker. För norra delen av 1.26 mellan ladugård och boningshus alternativt permanent bete.

Iståndsättningsåtgärder: -

Underhållsåtgärder: Akerbruk samt enligt de principer som anges i skötselområde 1.

Delområde 1.29_och_1.30 Utterklöv, Hemgårde och Kvarnkärr

Beskrivning: De två stora åkrarna norr om Utterklöv. Åkrarna är sedan länge obrukade och stadda i igenväxning. Kvarnkärr är delvis kraftgt försumpat.

Målsättning: Växtföljdsåker i första hand. I andra hand vid utökad djurhållning, helt eller delvis permanent vall med betesdrift. Delområde 1.30 får alternativt avsättas som faunavårdsområde.

Istandsättningsåtgärder: Underhåll och istandsättning av kantdiken, täckdikning - dock får inte det nord-sydligt gående utfallsdiket genom åkrarna vid Utterklöv läggas igen söder om Kvarnkärr. Smärre justeringar av åkerns figur får göras på de båda sistnämnda enligt karta (bilaga 2:1). Vid dikningen skall, utöver vad som anges i de generella anvisningarna inledningsvis följande gälla:

För att bevara det botaniskt intressanta Dalkärr får inte fuktighetsförhållandena förändras för detta. Vid Dalkärrs utlopp till Kvarnkärr skall därför vid dikning av Kvarnkärret ett bräddavlopp, dammbord eller liknande byggas. Vid rensning av utfallsdiket mellan Kvarnkärr och Utterklövs hemgårde samt söder om det senare skall största försiktighet iakttagas, om rester efter skvaltkvarnar påträffas skall arbetet omedelbart avbrytas och länsantikvarien kontaktas.

Nybrukeningsväg får anläggas mellan Eklund och Utterklövs hemgårde med sträckning som anges på kartbilaga under förutsättning att anläggningsarbetena utföres tiden oktober - december. Vidare att den förses med låst bom omedelbart norr om vändplan vid Eklund samt att den endast nyttjas för oundgängliga jord- och skogsbrukskörslor. Befintlig brukeningsväg mellan de båda åkrarna iordningställes i erforderlig omfattning. Samtliga vägarbeten skall utföras enligt de anvisningar som anges i kap 4.

Områden med slyinvandring röjes (stubbryts) och markarbetas.

Angelägenhetsgrad, för åtgärder på södra gårdet (1), för övriga åtgärder (2).

Underhållsåtgärder: Akerbruk samt enligt de principer som anges i skötselområde 1.

Anmärkning: Alternativ till ovan angiven skötsel redovisas under delområde 2.18.

Skötselområde 2

Betesmark, areal ca 200 ha.

Beskrivning: Skötselområde 2 omfattar merparten av den mark som i dag betas samt några nytillkommande områden, se karta (bilaga 2:1). Betesmarkerna innehåller ofta såväl skogs- som hällmark som hagmark och obrukad eller vallodlad åker, som avses betas.

Målsättning: Betesmark. Olika markslag och områden skall betas så att de tillsammans ger en mångsidig bild av halvöns tidigare betespräglade landskap.

Istandsättningsprinciper - skötselanvisningar

- stängsling skall konsekvent ske i anslutning till äldre stängsel där rester av sådant finns. I övriga fall skall stängsel placeras omedelbart bortom kantdike från åkeryta eller väg räknat (mellan kantdike och eventuellt bryn). Härvid får förvuxna bryn helt eller delvis röjas bort.
- stängsel utan anslutning till tidigare brytningsgränser skall dragas enligt karta (bilaga 2:1).
- rester efter gamla stängsel och stängsel utan funktion skall tas bort.
- betesområdena skall hållas tillgängliga för besökare. Stängslen skall förses med erforderliga grindar samt persongenomgångar för promenader och skidåkning.
- åkrar som kommer att hävdas med kombinerad vallskörd och bete skall skötas enligt de principer som anges i skötselområde 1. Dock skall en mer ålderdomlig struktur eftersträvas med bl a öppna diken i stor utsträckning.
- röjning och gallring skall utföras enligt anvisningar som ges i delområdesbeskrivningarna. Rent skogliga åtgärder får ske i omfattning som anges i kapitel 7.
- vid avverkning skall allt gagnvirke upparbetas och transporteras bort.
- avverkningsavfall skall antingen nedkapas, flisas eller brännas. Bränning bör endast tillämpas i undantagsfall vid större istandsättningsarbeten. Bränning bör ske på platser där viss bekämpning av oönskad återväxt kan fås (t ex avröjda slånsnår eller älgörtsbestånd). Eldplatserna skall avstädas.

- för att begränsa eftervårdsarbetet bör - där så bedöms lämpligt - samtliga större röjnings- och avverkningssåtgärder ske i etapper och på börjas efter 2-3 betessäsonger i nystängslade områden.
- friluftsanläggningar får byggas i omfattning som framgår av kapitel 5 och karta (bilaga 2:3).
- nya brukningsvägar får anläggas och befintliga sättas i stånd i en omfattning som anges delområdesvis nedan samt enligt anvisningar i kap 4.

Underhållsåtgärder - skötselanvisningar

- områdena skall betas och i förekommande fall vallodlas.
- bete får ske med får, nötboskap och häst. Vissa hagar bör av landskapsbilds- och botaniska skäl uteslutande betas av nöt, andra åter av får (häst). Anvisningar härom ges delområdesvis nedan.
- vid behov bryts vallen på de vallodlade åkrarna och rekultiveras.
- dikesunderhåll skall ske enligt de anvisningar som ges för skötselområde 1.
- konstgödning får endast ske på förut odlade ytor.
- vid behov skall uppkommande busk/sly röjas bort på hagmarkerna samt frodvuxna partier slås.
- i fällorna ingående rena skogsområden skall skötas enligt anvisningar i skogsbruksavsnittet kap 2.3 och kap 7.
- stängsel, grindar och genomgångar skall underhållas väl.
- grindar till betesmarker som ej betas skall alltid ställas öppna.
- vägunderhåll skall ske enligt anvisningar i kap 4.

Delområde 2.1 och 2.2: Plantskolan och Sockenberget.

Beskrivning: Två relativt stora fällor av huvudsakligen skogsbetes- och hållmarkskaraktär, några hektar obrukad och delvis igenväxande åkermark ingår i vardera. Fällorna är i första hand tillskapade för att ge en öppen och vistelsevänlig miljö runt reservatets största parkering.

Plantskolan, området är inhägnat med fårnät. Kraftig röjning och gallring har genomförts inom skogs- och hållmarkspartier. Lövinslagen dominerar. Vidare ingår en större och några mindre f d åkrar. Hela fällan är intensivt betad, varför sly av främst björk och vide/sälg börjat tränga in i de fuktigare partierna. Fällan genomkorsas av markerade stigar. I anslutning till fällan finns i nordväst en mindre P-plats med rastbänk och sopstall.

Sockenberget, området är inhägnat med fårnät. Den södra delen domineras av hållmarker med glest trädskikt (50-70 år). I norr finns ett parti med gles blandskog samt ett par mindre inägor. Kraftig gallring och röjning har genomförts, varför buskskiktet är närmast helt borta. Flera stigar och rast/eldplatser finns iordningställda. Ett bad är anordnat i den nordöstra delen.

Målsättning: Betesmark, huvudsakligen av gammal skogsbeteskaraktär. På de ingående f d åkrarna bör betesmark av vallkaraktär eftersträvas.

Istandsättningsåtgärder: Frånhägnad av badplats och allmän översyn av stängsel (bl a bör uppsamlingsfällan invid vägen längst i norr snyggas till) (2).

Underhållsåtgärder: Enligt de principer som anges i skötselområde 2. Plantskolan skall betas intensivare än hittills.

Anmärkning: Skötsel av skogsmarken i fällorna redovisas i kap 7 skötselområde 33.

Delområde 2.3: Kåringboda hage.

Beskrivning: Gräsbevuxen f d åker samt några smärre hållmarker mellan Södra och Norra Kåringboda. Området är stängslat och betas av såväl får som nötboskap.

Målsättning: Betesmark av vallkaraktär.

Istandsättningsåtgärder: -

Underhållsåtgärde: Enligt de principer som anges i skötselområde 2.

Delområde 2.4: Norrängshagen.

Beskrivning: Belägen norr och öster om Långholmen. Området domineras av tallhed. I vissa partier är inslaget av gran stort. Virkesförrådet i skogsmarken är ganska högt (130 - 160 m³ sk/ha). Buskskiktet är svagt utvecklat, mycket beroende på att området används till vinterfällor åt får. I vissa hagmarkspartier finns dock en del enbuskar. Intill Långholm finns en mindre åker med permanent betesvall. Längs Norrängsviken finns mycket välbetade strandängar och hagmarkspartier. I hagmarkerna har ung tall börjat växa upp. Partierna mellan Norrängsviken och vägen i väster består av vacker hagmark där trädskiktet domineras av ek och tall. I den norra delen av partiet finns en del hassel och ask. Området är indelat i olika betesfällor. I norra delen finns en vacker naturlig badplats med badklippor och gräsbeväxt strand. Till badplatsen leder en stig från vägen i väster.

Målsättning: Betesmark

Istandsättningsåtgärder: Frånhägnad av badplats (1). Bortröjning av inträngande tall och asp i hagmarkspartier (2).

Underhållsåtgärder: Enligt de principer som anges i skötselområde 2. Får användas som vinterrasthage.

Anmärkning: Skötseln av skogsmarken i hagen redovisas i kap 7 skötselområde 23 och 24. Vid anläggande av en badplats vid Norrängsviken får ny brukningsväg anläggas enligt bilaga 2:3 och anvisningar i kap 4.

Delområde 2.5 och 2.6: Långholms norrhage och Farfartäppan.

Beskrivning: Två fällor i ett smalt område av hagmarkskarakter utefter vägen Karingboda - Långholm, används som fårbeta. Vidare ingår vissa hållmarkspartier samt Farfartäppan och Långholms Norrhage, två f d åkrar i betesområdet. Den senare åkern förbinds med resten av hagen via en smal hägnad "tarm" mellan ett berg och Gravavägen, här igenom har ett mycket kraftigt punktslitage uppstått.

Längst ned i sydost är en mindre P-plats iordningställd.

Målsättning: Betesmarken med karaktär av bitvis relativt slutna lövdominerade hagar.

Istandsättningsåtgärder: Om- och nydragning av stängslet vid "förbindelsetarmen". Det flyttas ca 350 m norr ut så att berget inhägnas, se ungefärlig markering på karta (bilaga 2:1) (1).

Underhållsåtgärder: Enligt de principer som anges i skötselområde 2.

Anmärkning: P-platsen i sydväst får utvidgas i enlighet med vad som anges i kap 5.

Delområde 2.7: Mellangärdet.

Beskrivning: Beläget söder om Långholm. Området används till fårbeta, stundtals som vinterfälla. På enstaka ställen har fårnät kvarlämnats liggande på marken. Mer än hälften av marken är hållmark och tallhed medan resten är f d åkermark. Öppna diken har lagts igen. I hållmarkerna har fårbetet orsakat, delvis kraftig, förslitning av det tunna humusskiktet. Buskskiktet är starkt betespåverkat.

Målsättning: Betesmark av huvudsakligen öppen hagmarkskaraktär med kraftig betespåverkan.

Istandsättningsåtgärder: Borttagning av överblivet fårnät (1).

Underhållsåtgärder: Betesdrift, av landskapsbildmässiga skäl i första hand med får. Dagens betestryck bibehålls. Vid behov använd som vinterfälla. I övrigt enligt de principer som anges i skötselområde 2.

Delområde 2.8: Hemvikshagen.

Beskrivning: I dag helt ohävdad f d åker, ängs- och hagmark belägen norr och väster om Rassa Hemviken. Den största delen utgöres av hållmarker. De insprängda f d åkrarna har börjat växa igen med slån och nypon, de är delvis omgivna av igenvuxen ekhagmark. Längst i sydväst växer ett flertal askar med spår av hamlingsbruk. Buskskiktet inom området består främst av tall, ek, ask, slån och en. Hela området har tidigare betats och förfallna stängsel finns på flera ställen. Vid 1979 -80 företagen om- och täckdikning av intilliggande åker har vid utfallsdiken kastats upp sprängstens- och jordmassor. Vidare har kraftiga brynröjningar gjorts efter delar av åkerkanten.

Målsättning: Betesmark av huvudsakligen öppen tallheds- och hållmarks- samt, i någon mån, ekhagskaraktär.

Istandsättningsåtgärder: Borttagande av förfallna stängsel. Uppförande av nytt stängsel med ungefärlig sträckning enligt karta (bilaga 2:1). Vid utfallsdiken, avstädnings av sprängsten, utjämning av jordmassor samt vid behov gräsisåning (1).

Av lövträd frihugges stora solitära ekar, i övrigt eftersträvas ett utglesat luckigt trädbestånd med ungefär dagens trädslagsblandning. I söder gallras med stor försiktighet, all ask med spår av hamling sparas. Om möjligt bör även i f ryngringssyfte nyhamling utföras, åtgärden skall i så fall utföras under tidsperioden december - mars. (2).

På hållmarker och i bryn skall finnas ett markant inslag av väl avgränsade slånsnår, f d åkrar friröjes helt från sn r och lövsly. Glest spridda sl nbuskar på gräsbärande mark röjes bort. Av lövsly sparas enstaka föryngring. (2).

Underhållsåtgärder: Enligt de principer som anges i skötselområde 2.

Delområde 2.9: Benbolshage.

Beskrivning: Akrar med mångårig vall samt mellanliggande impedimentmark. Akrarna hävdas delvis genom vallskörd, delvis är de sedan länge obrukade med begynnande förbuskning. Genomgående  r dikesunderh llet eftersatt och delar av åkern försumpad. De ingående impedimentmarkerna  r mer eller mindre bergbundna av torr ngs- och h llmarkskarakt r.

De  r till stor del relativt öppna och präglade av långvarig betesdrift. På några ställen har större sn r av slån brett ut sig. På andra  ter finns en t tnande ungskog av framför allt ek och tall. I stranden mot norr finns en kraftig alridå samt en del ask. Inom området finns en hel del rester efter gamla stängsel. I backen mitt för Benbols loge finns en del rostigt skrot, här ligger även en delvis infallen timrad källa.

Målsättning: Betesmark kombinerad med vallodling.

Iståndsättningsåtgärder: Bortstädning av skrot och stängselrester. Uppförande av nytt stängsel med ungefärlig sträckning enligt karta (bilaga 2:1) och anvisningar i skötselområde 2 (1).

Urhuggning och upprensning av befintliga diken, eventuellt kan viss komplettering med täckdiken behövas. Vallarna rekultiveras (2).

Kraftig genomgallring av strandzonen, solitärer sparas, Viss urglesning av övriga bestånd med syfte att erhålla ett glest luckigt och olikåldrigt trädbestånd. Bärande träd och  dell v sparas i första hand (2).

Slånsnår som brett ut sig över tidigare åker och vägmark i impedimentet sydväst kom Benbols loge röjs bort (2).

Den timrade källan rensas och frånhägnas (2).

Underhållsåtgärder: Enligt de principer som anges i skötselområde 2.

Anmärkning: Delområdena 1.16 och 1.17 får, inga i betesfällan. För delar av 2.9 se även skogsbruksdelen skötselområde 16.

Delområde 2.10: Laxholm

Beskrivning: En större halvö som utgör Gravamarens västliga avgränsning. Området är inhägnat med fårstängsel och betat. Stängslet är draget så att det delvis övertvåras åkermark. Större delen består av hållmarker i de centrala delarna bevuxen med tall. I området finns vidare en hel del vindfällen och torrakor. Ca 3 ha utgöres av f d åker, delvis igenvuxen. På delar av de södra åkrarna mot Gravamaren växer en tät, upp till 5 m hög, tallungskog.

Akern i nordväst är mer öppen men även här har framför allt slån och i någon mån en vandrat in. Ovan beskrivna igenväxning härrör helt från tiden före reservatsbildningen, nuvarande betestryck förmår att väl vidmakthålla status quo och även i någon mån återta vissa områden. På den nordligaste udden finns ca 1 ha 100-årig barrskog.

Inom hagen finns rester efter gården Laxholm och torpet Solberga. Av Laxholm återstår endast en del tegelfragment. Vid Solberga finns en tydlig kulle efter spismur omgiven av syrener som fåren nästan förmått beta ihjäl. Vidare finns strax norr om torpruinen rester efter en kallmurad stenkällare.

Målsättning: Betesmark av huvudsakligen öppen hagmarks-karaktär. Bibehålla de ingående kulturhistoriska lämningarna.

Istandsättningsåtgärder: Bortstädning av gamla stängselrester, omdragning av befintligt stängsel samt frånhägnad av själva torpruinen och syrener vid Solberga. Ungefärlig sträckning enligt karta (bilaga 2:1) (1).

Tallungskog på f d åker avverkas (1).

Tidigare betesproducerande områden som är stadda i igenväxning med slån, sly eller en frigöres. Utöver vad som anges i skötselområde 2 skall vid röjning följande gälla.

På hållmarker, i anslutning till f d åkerholmar och bryn skall ett markant inslag av väl avgränsade slåndominerade snår finnas. Vidare sparas enbusk och enföryngring i stor utsträckning. Glest utbredda slånbuskar och förtätningar av kläna enbuskar i hållmarkerna bortröjes (2).

Underhållsåtgärder: Enligt de principer som anges i skötselområde 2. Av landskapsbildsmässiga skäl skall i första hand hagen nyttjas till fårbeta. Dagens betestryck bibehålles. Ingen konstgödning.

Anmärkning: Skogsområdet på den nordligaste udden, se markering på karta (bilaga 2:1), undantas från ovan angivna åtgärder, betesdrift får förekomma men i övrigt lämnas det orört.

Delområde 2.11-2.13: Flåhackningen östra och västra samt Bokholmen.

Beskrivning: De centrala, mest kulturpräglade delarna av den befintliga stora fållan väster om Rassa och Ekulsvik samt den sedan länge ohävdade Bokholmen. I området ingår ett antal f d åkrar som i dag är mer eller mindre igenväxta. Mellan åkrarna utbreder sig skogsområden, till stor del dominerade av lövskog. Över i stort hela området har fram till 17-1800-talet bedrivits lövängsbruk. Därefter har de bördiga dalarna odlats upp. Mellanliggande ängsmarker har successivt övergått till betesmarker som, vartefter betestrycket avtagit, under 1900-talet vuxit igen. I lövvegetationen finns gott om spår efter det tidigare ängsbruket med starkt inslag av hassel och ädel-lövträd. Under ek förekommer bitvis omfattande uppslag av gran.

Målsättning: Betesmark samt vallodling.

Iståndsättningsåtgärder: Nuvarande stängsel, stolpar efter ej slutförd omstängseling och äldre stängselrester tas bort. Nytt stängsel uppföres med ungefärlig sträckning enligt karta (bilaga 2:1) och anvisningar i skötselområde 2.

Nyanläggning och iståndsättning av på karta (bilaga 2:1) markerade brukningsvägar, arbetena skall utföras enligt anvisningar i kap 4 (1).

För att öka andelen betesproducerande mark skall delar av i dag igenvuxen mark kalavverkas, i första hand skall tidigare åkertäppor, brukningsvägar och strandängar öppnas (1).

I övrigt skall i fållorna ingående skogsavsnitt successivt gallras så att /en omväxlande hagmark/ betad gles lövdominead skog bildas.

I första hand skall ädellövområden åtgärdas. All gran avverkas, vidare frihugges stora bredkroniga ekar konsekvent. Eventuell ask, alm och lind sparas. I övrigt

eftersträvas ett glest luckigt och olikåldrigt bestånd, dominerat av ek (1).

Bestånd av blandskogskaraktär och triviallövbestånd tillåts delvis vara mer slutna, men även i dessa skall en successiv genomgallring göras. Vid alla åtgärder gynnas eventuellt förekommande inslag av ädellöv. Visst barrinslag tillåts, i första hand som solitära "ängsgranar" men även i form av små täta bestånd (2).

Tallheds- och hållmarksområden lämnas i stort orörda endast vindfällan avlägsnas (2).

Områdets busk/slyskikt öppnas successivt, vid alla röjningar skall utöver vad som anges i skötselområde 2 följande gälla. På hållmarker, i trädbevuxen mark och i bryn skall finnas ett markant inslag av väl avgränsade snår. Vidare sparas en, hassel och andra bärande buskar i stor utsträckning. Av lövsly sparas föryngring till ovan angivet trädskikt. F d åkrar och övriga nyöppnade betesytor friröjes helt (2).

Underhållsåtgärder: Utöver vad som anges i skötselområde 2 skall följande gälla. I den västra fällan skall betning ske med varsamhet så att icke värdefull flora skadas. Speciellt känslig är därvid tiden före den 15 juni. Ingen konstgödning i delområde 2.13.

Anmärkning: På karta (bilaga 2:1) markerad del av halvön Flåhackningen undantas från ovan angivna åtgärder, betesdrift får förekomma men i övrigt lämnas den orörd. För delar av 2.11 se även skogsbruksdelen skötselområde 10.

Delområde 2.14: Furudden.

Beskrivning: Området som utgör en udde utefter Rassa vikars västra kant består till hälften av igenväxande öppen mark till hälften av tallhed. Den öppna marken har tidvis varit uppodlad men huvudsakligen nyttjats som ängs- och betesmark. Marken är mycket näringsrik med kraftig gräs- och örtvegetation, ett par större bestånd av brännässla förekommer. En mycket kraftig och några mindre ekar är illa trängda av ung och medelåldersgran. Vidare finns några solitära stora "ängsgranar", en del lövsly och barrföryngring. Utefter delar av stränderna växer en albård. Av busk finns ett markant inslag av stora enar samt en del slånsnår. Den östra tallhedsdominerade marken har ett relativt tätt trädskikt. Mellan området och delområde 2.11 går en gammal delvis igenvuxen brukningsväg.

Målsättning: Betesmark.

Istandsättningsåtgärder: Nydragning av stängsel så att på karta (bilaga 2:1) markerad fälla ingärdas (2).

Inom den i huvudsak öppna västra delen avverkas huvuddelen av träden. "Ängsgranar", ekar och enstaka andra lövträd sparas (2).

Enstaka döda eller döende enbuskar röjs bort, slånslåren begränsas från ytterligare spridning, gles tillväxt i anslutning till snår röjes bort (2).

Underhållsåtgärder: Enligt de principer som anges i skötselområde 2.

Anmärkning: Skötseln av skogsmarken i hagen redovisas i kap 7 skötselområde 7.

Delområde 2.15: Grava hage.

Beskrivning: Befintlig betesfälla mellan Grava gård och Gravamaren samt föreslagna tillägg till denna fälla. Taggtrådsstängsel av relativt dålig kvalitet är uppfört på Nedre gårdets östra sida från tomtområdet vid Grava och söderut mot Gravamaren. Taggtrådsstängsel finns vidare efter gränsen i väster och norr. Berg utgör ibland naturligt stängsel. Rester av gamla stängsel finns på flera platser. Större delen är hållmarker samt naturlig betesmark. I den östligaste delen finns en mindre delvis igenväxten inäga. I väster en sedan länge frändikad och ohävdad åkerremsa.

Målsättning: Betesmark av huvudsakligen öppen hagmarkskarakter.

Istandsättningsåtgärder: Borttagande av alla tidigare stängsel och stängselrester. Uppförande av nytt stängsel med ungefärlig sträckning enligt karta (bilaga 2:1) (1).

Försiktig gallring av trädskiktet, i första hand glesas i albestånd och avverkas inträngande gran (2).

Tidigare betesproducerande områden som är stadda i igenväxning med gles slån, lövsly och gran friröjes. På hållmarker i anslutning till f d åkerholmnar och bryn skall samtliga täta ursprungssnår sparas. Vidare sparas fristående enbusk, enföryngring, hagtorn, apel m fl bärande kbuskar i stor utsträckning. Av lövsly sparas endast enstaka föryngring på lämpliga platser (2).

Underhållsåtgärder: Enligt de principer som anges i skötselområde 2. Av landskapsbildsmässiga skäl skall hagen i första hand betas av nötkreatur. Ingen konstgödning med undantag för södra delen av 1.22 (ca 1,5 ha).

Anmärkning: En handikappsanpassad väg kan få anläggas i området enligt kap 5. Vid utökad behov av skogsbete kan södra delen av skogsbruksdelens skötselområde 28 ingå i betesfällan (se även kap 7 skötselområde 28 och kartbilaga 2:1). 1.22 får ingå i betesfälla, se även delområde 1.22.

Delområde 2.16: Dyviks_södra_gärde.

Beskrivning: Betesfälla med f d åkermark och partier av hållmark. Hållmarken är bevuxen med gles tallskog. Vidare finns ett 0,5 ha stort område med lövdominerad ungskog. Inom området befintliga nypon- och slånbuskage är stadda i spridning. Området är nyligen omhändertaget varvid en med buskage och lövsly delvis kraftigt igenvuxen bit längst i norr utelämnats.

Målsättning: Betesmark av hagmarkskaraktär.

Istandsättningsåtgärder: Bortstädning av rester efter äldre stängsel och omdragning av stängslet mot norr så att all mark mellan nuvarande fälla och delområde 1.28 infogas i hagen (1).

Gallring av tallbestånd och upprepade successiv gallring av lövungskog med syfte att få ett glest, lyckligt hagmarksbestånd (2).

Tidigare betesproducerande områden som är stadda i igenväxning med buskage och lövsly friröjes successivt (2).

Underhållsåtgärder: Enligt de principer som anges i skötselområde 2.

Delområde 2.17: Dyviks_sjöhage.

Beskrivning: Större delen är röjd och nyhändertaget. Efter röjningen har inget egentligt betestryck förekommit i det nyhändertagade området med följd att stora arealer är mer eller mindre överslutna av lövsly. Allt har tidigare varit betes- eller åkermark. Det södra partiet utgörs huvudsakligen av betespräglade hållmarker på Bäckesbergets nordsluttning samt en mindre, delvis igenvuxen, åker. I sydost finns mot sjön ett nygallrat mindre alkärr. Udden i öster och området nordost är skogsbevuxet med ett trädskikt dominerat av vackra ekar och tallar, dessutom finns inslag av ädellövträd som lind och alm. Ett flertal lindar bär spår av hamling. Buskskiktet består huvudsakligen av slån och nypon. På flera ställen förekommer rikligt med hassel. Som en kil in i detta område går en sedan länge övergiven del av Norrängsåkern. Den är stadd i stark igenväxning, med från kanterna inträngande al, asp och björk. Hela strandlinjen domineras av vass. I området finns rester av äldre stängsel.

Målsättning: Betesmark av hagmarkskaraktär, med såväl öppet hållmarksbete och ängar som mer slutna lövdominerade områden.

Iståndsättningsåtgärder: Borttagande av äldre stängselrester och omdragning av nyuppsatt stängsel till ungefärlig sträckning enligt karta (bilaga 2:1) (2). Påbörjade gallringsarbeten fullföljes och utvidgas att även omfatta tillhågnade områden varvid särskilt bärande träd och samtliga lindar sparas. Vidare frihugges alla solitära träd med väl utvecklade kronor (1).

Uppslag efter redan genomförda avverkningar och röjningar röjs upprepade gånger tills betesdjuren klarar återväxten. Endast enstaka lövföryngring sparas. Vid nyröjningar av tillhågnade områden sparas hassel och övriga bärande buskar i stor utsträckning (1).

Underhållsåtgärder: Enligt de principer som anges i skötselområde 2.

Anmärkning: Vid utökat behov av skogsbete kan större delen av skogsbruksdelens skötselområde 30 ingå i betesfällan (se även kap 7 skötselområde 30 och kartbilaga 2:1)

Delområde 2.18: Utterklövs_hage

Beskrivning: Närområdet vid Utterklöv. Södra delen utgörs av öppen gräsbevuxen f d åker. Resterande mark har tidigare varit bete med omväxlande hållmarker och gräsbärande mark. I sydost finns en djupt nedskuren sänka med utfallsdiket från Utterklövs åkrar, den är delvis kraftigt igenvuxen av slånsnår och täta albestånd. Mitt i området ligger resterna efter den tidigare bostaden på Utterklöv, den är omgiven av en, delvis till oigenomtränglighet, igenvuxen trädgård.

Målsättning: Betesmark av hagmarkskaraktär.

Iståndsättningsåtgärder: Borttagande av rester efter äldre stängsel och uppsättande av nytt stängsel med ungefärlig sträckning enligt karta (bilaga 2:1) (1).

I området runt ruinen efter den tidigare stugan städas rostigt järnskrot, murkna plankor m m bort (2).

Albeståndet utefter utfallsdiket i sydost avverkas till största delen, endast smärre grupper som ej hindrar dräneringen sparas. I övrigt trädskikt gallras i första hand överslutna bestånd, löv gynnas före barr (2).

Tidigare betesproducerande områden som är stadda i igenväxning med buskar och sly friröjes (2).

Underhållsåtgärder: Enligt de principer som anges i skötselområdet 2.

Av vegetationsmässiga skäl bör i första hand området nyttjas till nötbete. Fårbete får endast förekomma i begränsad omfattning.

Anmärkning: Från ovan angivna avverknings- och röjningsåtgärder undantas den igenvuxna f d trädgården samt det stora snärjet omedelbart norr stigen till Utterklöv, se markering på karta (bilaga 2:1). Till ovan beskrivna område kan även delområdena 1.29 och 1.30 komma att fogas (enligt i avsnitt 1.29 och 1.30 angiven alternativ målsättning).

7

SKÖTSELOMRÅDEN MED DETALJANVISNINGAR: SKOGSMARKEN

Området indelas i ett antal skötselområden (1, 2, 3, - etc) där beskrivning, målsättning och åtgärdsförslag anges. I vissa fall specificeras förslagen under respektive område, i andra hänvisas till de i punkt 2 angivna riktlinjerna för skötsel. Inom skötselområden finns ibland delområden (D1, D2, D3 etc) avskiljda vilka kräver avvikande skötsel i förhållande till skötselområdets övriga delar.

Skötselområde 1

Beskrivning: Tattmar, Bondholmen. Sydspetsen av reservatet med glest bevuxen hållmarkstallskog och inslag av delvis urskogsliknande barrskogsområden. Inom delar av området finns spår av tidigare markanvändning i form av igenväxande löv- och torrängar.

Målsättning: "Urskog", lämnas för fri utveckling.

Åtgärder: -

Skötselområde 2

Beskrivning: Gammal barrskog och hållmarker runt Rassa Träsk. I östra delen försumpat med mindre bäckravin och stort inslag av lövträd, främst al och björk. Även strandzonerna har större lövinslag.

Målsättning: Hållmarksområde och barrskog med lövinslag.

Åtgärder: Skogsskötsel enligt riktlinjerna för områden vars naturförhållanden fordrar särskild uppmärksamhet (punkt 2.3.4.2).

Delområde D1.

Beskrivning: Rassa Träsk. Humös men ändå näringsrik barrskogssjö omgiven av fastmarker (barrskog och hållmarker) och kärrartade vegetationslösa partier.

Målsättning: Vattenområde, lämnas för fri igenväxning.

Åtgärder: - punktvisa insatser för faunavård - uppsättning av holkar, korgar etc - får göras).

Skötselområde 3

Beskrivning: Dalgångar mellan hållmarksområden, huvudsakligen barrskogsbevuxna. Genom starka genomhuggningar mycket glesa bestånd bitvis svårframkomliga genom slyuppslag. Skogen är medelålders - äldre. Området är faunistiskt känsligt.

Målsättning: Barrskog med lövinslag.

Engångsåtgärder: Ornitologisk uppföljning under en 5-årsperiod från planens fastställsedatum. Vid negativt resultat ur faunasynpunkt: Skogsbruk enligt i samråd med länsstyrelsen särskilt upprättad åtgärdsplan. Vid positivt resultat: inga åtgärder inom faunakänsligt område.

Underhållsåtgärd: Skogsbruk enligt särskild åtgärdsplan och riktlinjer för skogsbruk (punkt 2.3.3) om ej faunistiska intressen föreligger.

Delområde D2.

Beskrivning: F d ängsmark. Gruppvis bevuxen med ungskog av främst löv (björk). Inslag av äldre träd mot berget i norr och alridåer mot vattnet.

Målsättning: Blandskog.

Åtgärder: Samma som för skötselområde 3.

Skötselområde 4

Beskrivning: Starkt kuperade hållmarksområden, glest bevuxna med tall och enstaka inslag av löv. Kantzonerna mot vatten delvis produktivare partier med al och även ädel-löv.

Målsättning: Hällmark med barrskog och lövinslag.

Åtgärder: Skogsskötsel enligt riktlinjerna för områden vars naturförhållanden fordrar särskild uppmärksamhet (punkt 2.3.4.2). Uppföljning ur ornitologisk synpunkt skall ske som för skötselområde 3.

Skötselområde 5

Beskrivning: Huvudsakligen barrskog. Lövinslag, även ek, främst i västra kanten.

Målsättning: Barrskog med bibehållet ekinslag.

Åtgärder: Skogsbruk enligt riktlinjerna för skogsbruk (punkt 2.3.3) (Särskild uppmärksamhet skall ges åt befintliga och lämpliga blivande hålträd vid åtgärder.)

Skötselområde 6

Beskrivning: Braxholmen. Lövbevuxen ö, delvis med karaktär av tät löväng. Trädskiktet domineras av ek.

Målsättning: Löväng och lövskog med solitärer.

Åtgärder: Skötsel enligt riktlinjerna för kulturlandskapet särskilt betydelsefulla områden (punkt 2.3.4.1).

Skötselområde 7

Beskrivning: Furholmen. Medelålders barrdominerad skog, i västra kanten med tallhedskaraktär.

Målsättning: Barrskog med skogsbete.

Åtgärder: Enligt jordbruksdelens delområde 2.4 samt riktlinjer för skogsbruk (punkt 2.3.3).

Delområde D3.

Beskrivning: Igenväxande hagmark, enstaka ekar, ängsgrannar och grupper av yngre skog.

Målsättning och åtgärder: Enligt jordbruksdelens delområde 2.14.

Skötselområde 8

Beskrivning: Lövdominerad olikåldrig skog (stort ekinslag) i anslutning till åkermark.

Målsättning: Olikåldrigt och flerskiktat lövbestånd.

Åtgärder: Skötsel enligt riktlinjerna för kulturlandskapet särskilt betydelsefulla områden (punkt 2.3.4.1).

Skötselområde 9

Beskrivning: Talldominerad äldre barrblandskog i dråge mellan två bergsområden.

Målsättning: Barrblandskog.

Åtgärder: Skogsbruk enligt riktlinjerna i punkt 2.3.3.

Skötselområde 10

Beskrivning: Hällmarksområde med omgivande gamla barrskogar. Området avskiljs av jordbruksmarker och Rassa Hemviken.

Målsättning: Hällmarksområde och barrskog. Skogsbete.

Åtgärder: Enligt jordbruksdelens delområde 2.11 samt skogsskötsel enligt riktlinjerna för områden vars naturförhållanden fordrar särskild uppmärksamhet (punkt 2.3.4.2).

Skötselområde 11_

Beskrivning: Olikåldrig talldominerad medelålders barrskog. Tidvis häckande fiskgjuse i norra delen.

Målsättning: Barrskog.

Åtgärder: Skogsbruk enligt riktlinjerna för skogsbruk 2.3.3. Särskilt iakttas riktlinjerna för faunavård punkt 2.4.1.

Skötselområde 12_

Beskrivning: Glest bevuxen högbeläget hällmarksområde.

Målsättning: Hällmarksområde med barrskog.

Åtgärder: Skogsskötsel enligt riktlinjerna för områden vars naturförhållanden fordrar särskild uppmärksamhet (punkt 2.3.4.2).

Skötselområde 13_

Beskrivning: Hällmarksområde med insprängda skogsbevuxna droger. Gammal igenväxande kulturmark i norr, mer barrskogsdominerat i öster och söder.

Målsättning: Hällmarksområde och barrskog med lövinslag.

Åtgärder: Skogsskötsel enligt riktlinjerna för områden vars naturförhållanden fordrar särskild uppmärksamhet (punkt 2.3.4.2). (Inga stigar skall utmärkas genom området).

Skötselområde 14_

Beskrivning: Kantzoner till åkermark med gammal gles barrskog.

Målsättning: Barrskog.

Åtgärder: Skogsbruk enligt riktlinjerna i punkt 2.3.3.

Skötselområde 15_

Beskrivning: Gammal (olikåldrig) vildvuxen tallskog med stora slånpartier som underväxt. Bergbunden mark.

Målsättning: Tallskog och bergbunden mark.

Åtgärder: Skogsskötsel enligt riktlinjerna för områden vars naturförhållanden fordrar särskild uppmärksamhet (punkt 2.3.4.2).

Skötselområde 16_

Beskrivning: Äldre glesa talldominerade bestånd insprängda i hållmarksområden.

Målsättning: Talldominerad barrskog.

Åtgärder: Skogsbruk enligt riktlinjerna i punkt 2.3.3.

Anmärkning: Delar av skötselområde 16 får även ingå i betesfälla 2.9.

Skötselområde 17_

Beskrivning: Barrbland- och blandskogar med inslag av hållmarksområden. Relativt stort inslag av ek.

Målsättning: Blandskogar.

Åtgärder: Skötsel enligt riktlinjerna för kulturlandskapet särskilt betydelsefulla områden (punkt 2.3.4.1).

Delområde D4.

Beskrivning: Äldre talldominerad och glest vuxen skog.

Målsättning: Tallskog.

Åtgärder: Skogsbruk enligt riktlinjerna i punkt 2.3.3.

Skötselområde 18_

Beskrivning: Äldre barrskog med enstaka lövinslag. Häckande ormvråk.

Målsättning: Barrskog.

Åtgärder: Skogsbruk enligt riktlinjerna i punkt 2.3.3. Särskilt iakttas riktlinjerna för faunavård, punkt 2.4.1.

Skötselområde 19_

Beskrivning: Väster om vägen: Gammal talldominerad skog med enstaka lövinslag. Vissa delar starkt utglesade. Bergbunden mark och hållmarksinslag. Öster om vägen: Starkt utglesad medelålders lövskog (främst ek).

Målsättning: Tallskog respektive lövskog.

Åtgärder: Skötsel enligt riktlinjerna för kulturlandskapet särskilt betydelsefulla områden (punkt 2.3.4.1).

Skötselområde 20_

Beskrivning: Hällmarksområde med flera skogsbevuxna droger. I öster mer sammanhängande och produktivare skogsmark. Huvudsakligen medelålders barrblandskog.

Målsättning: Barrblandskog.

Åtgärder: Skogsbruk enligt riktlinjerna i punkt 2.3.3. Särskilt skall uppmärksammas principerna för hållmarker och mindre produktiva delar mellan och inom hållmarksområden.

Delområde D5.

Beskrivning: Igenväxande obrukad odlingsmark.

Målsättning: Blandskog.

Engångsåtgärder: Spontan igenväxning.

Underhållsåtgärder: Skogsbruk enligt riktlinjerna i punkt 2.3.3, dock endast för att uppnå målsättningen.

Delområde D6.

Beskrivning: Gles lövdominerad ridå mot odlingsmark.

Målsättning: Lövskog.

Åtgärder: Skötsel enligt riktlinjerna för kulturlandskapet särskilt betydelsefulla områden (punkt 2.3.4.1).

Skötselområde 21_

Beskrivning: Kalkberg.

Målsättning: Kalkberg.

Åtgärder: - (Vid åtgärder inom intilliggande skötselområden skall dessa utföras så att kalkberget inte påverkas. Exempelvis får körning ej ske inom området).

Skötselområde 22_

Beskrivning: Sammanhängande medelålders barrblandskog som gränsar mot hållmark i nordväst och sydost.

Målsättning: Barrblandskog.

Åtgärder: Skogsbruk enligt riktlinjerna i punkt 2.3.3. Särskilt gäller att i nordvästra kanten mot Gravamaren alltid lämna hålträd och lämpliga blivande hålträd (främst lövträd) vid åtgärder.

Delområde D7.

Beskrivning: Lövdominerat kärrartat parti med främst al och björk. Tidvis häckande järpe.

Målsättning: Lövkärr lämnas för fri utveckling.

Åtgärder: -

Skötselområde 23_

Beskrivning: Medelålders välslutet barrskogsbestånd, delvis av hedkaraktär. Betesmark.

Målsättning: Barrskog med skogsbete.

Åtgärder: Skogsbruk enligt riktlinjerna i punkt 2.3.3. (Särskilt skall uppmärksammas hålträd och lämpliga blivande vid åtgärder i norra delen). För betesdriften se jordbruksdelen delområde 2.4.

Skötselområde 24_

Beskrivning: Mycket gammal barrskog. Betesmark.

Målsättning: Talldominerad barrskog med skogsbete.

Åtgärder: Skötsel enligt riktlinjerna för kulturlandskapet särskilt betydelsefulla områden (punkt 2.3.4.1). För betesdriften se jordbruksdelen delområde 2.4.

Skötselområde 25_

Beskrivning: Medelålders varierande skogsbestånd, delvis starkt utglesade, längs odlings- och betesmark.

Målsättning: Varierande partier med barr-, bland- och lövskogar.

Åtgärder: Skötsel enligt riktlinjerna för kulturlandskapet särskilt betydelsefulla områden (punkt 2.3.4.1).

Skötselområde 26_

Beskrivning: Äldre lövdominerad skog, olikåldrig, delvis tätvuxet snårigt. Södra delen åtgärdad med landskapsvård.

Målsättning: Varierad blandskog.

Åtgärder: Skötsel enligt riktlinjerna för kulturlandskapet särskilt betydelsefulla områden (punkt 2.3.4.1). Särskilt viktigt är att variation eftersträvas och att ur faunasynpunkt värdefulla mindre partier lämnas helt utan åtgärder.

Skötselområde 27_

Beskrivning: Starkt varierat parti med barrskogsdominerade drogar insprängda i hållmark. Varierande åldrar.

Målsättning: Barrskog med lövinslag.

Åtgärder: Skogsbruk enligt riktlinjerna i punkt 2.3.3. Särskilt uppmärksammas principerna för hållmarker och kärrområden samt intilliggande kantzoner.

Delområde D8.

Beskrivning: Obrukade odlingsmarker i olika stadier av igenväxning.

Målsättning: Blandskog.

Engångsåtgärder: Spontan igenväxning.

Underhållsåtgärder: Skogsbruk enligt riktlinjerna i punkt 2.3.3, dock endast för att uppnå målsättningen.

Delområde D9.

Beskrivning: Varierat barrskogsområde med kärr och mossar. Mer grandominerat i norr. Häckningsbiotop för järpe.

Målsättning: Barrskog, kärr och mossar.

Åtgärder: Ingen åtgärd tills vidare.

Skötselområde 28_

Beskrivning: Starkt varierat område med höglänt hållmark i centrala delarna. Fuktiga, delvis kärrartade lövdominerade partier i söder, talldominerad gammal barrskog längs nordvästra kanten, heterogen blandskog av främst gran och asp ofta i rasbranter mot öster.

Målsättning: Hållmark och blandskog.

Atgärder: Skogsskötsel enligt riktlinjerna för områden vars naturförhållanden fordrar särskild uppmärksamhet (punkt 2.3.4.2). Vid utökat behov av bete kan södra delen av området tas i anspråk för detta ändamål (se jordbruksdelen delområde 2.15).

Skötselområde 29_

Beskrivning: Sammanhängande hållmarksområde med igenväxande inäga och partier/ridåer med ekdominerade lövskogar i centrala delarna.

Målsättning: Naturskog, lämnas för fri utveckling.

Atgärder: -

Skötselområde 30_

Beskrivning: Småkuperat område med heterogen beståndssammansättning. Glesa partier med gammal tall, gran och ek växlar med yngre tätare, mer barrskogsdominerade delar. I norr enstaka ek och lind med alridå mot vattnet.

Målsättning: Blandskog.

Atgärder: Skötsel enligt riktlinjerna för kulturlandskapet särskilt betydelsefulla områden (punkt 2.3.4.1). Vid utökat behov av skogsbete kan större delen av området tas i anspråk för detta ändamål (se jordbruksdelen delområde 2.17).

Skötselområde 31_

Beskrivning: Barrskogsområden i varierande åldrar. Höglänta hållmarksområden.

Målsättning: Barrskog.

Atgärder: Skogsbruk enligt riktlinjerna i punkt 2.3.3.

Delområde D10.

Beskrivning: Torr tallhed F d åker.

Målsättning: Torr tallhed.

Underhållsåtgärder: (vid behov) Svag utglesning för att få ungskog och återkommande röjningar/gallringar för att bevara nuvarande karaktär.

Delområde D11.

Beskrivning: Bergbunden delvis hedliknande ängsmark med ungskog av främst tall.

Målsättning: Tallskog.

Engångsåtgärder: Spontan igenväxning.

Underhållsåtgärder: Skogsbruk enligt riktlinjerna i punkt 2.3.3, dock endast för att uppnå målsättningen.

Delområde D12.

Beskrivning: Igenväxande obrukad odlingsmark.

Målsättning: Tallskog med lövinslag.

Engångsåtgärder: Spontan igenväxning.

Underhållsåtgärder: Skogsbruk enligt riktlinjerna i punkt 2.3.3, dock endast för att uppnå målsättningen.

Delområde D13.

Beskrivning: Barrskog. Häckningsplatser för ormvråk.

Målsättning: Barrskog.

Åtgärder: Skogsbruk enligt riktlinjerna i punkt 2.3.3. Särskilt iakttas riktlinjerna för faunavård punkt 2.4.1.

Delområde D14.

Beskrivning: Barrskog. Häckningsplatser för fiskgjuse.

Målsättning: Barrskog.

Åtgärder: Som D13.

Skötselområde 32_

Beskrivning: Fuktäng i svag igenväxning.

Målsättning: Naturligt igenväxande fuktäng.

Åtgärder: -

Skötselområde 33_

Beskrivning: Grandominerade gläsa barrblandskogar, medelålders. Betesmark.

Målsättning: Barrblandskog med skogsbete.

Åtgärder: Skogsbruk enligt riktlinjerna i punkt 2.3.3. För betesdriften se jordbruksdelen delområdena 2.1 och 2.2.

Skötselområde 34_

Beskrivning: Barrblandskog. I östra kanten igenväxande inäga med alridå.

Målsättning: Barrblandskog.

Åtgärder: Skötsel enligt riktlinjerna för kulturlandskapet särskilt betydelsefulla områden (punkt 2.3.4.1).

Skötselområde 35_

Beskrivning: Hällmarksområde med produktiva delar. Vissa partier ekdominerade.

Målsättning: Hällmarksområde och barrskog med lövinslag. Adellöv gynnas.

Åtgärder: Skötsel enligt riktlinjerna för kulturlandskapet särskilt betydelsefulla områden (punkt 2.3.4.1).

8 KOSTNADER

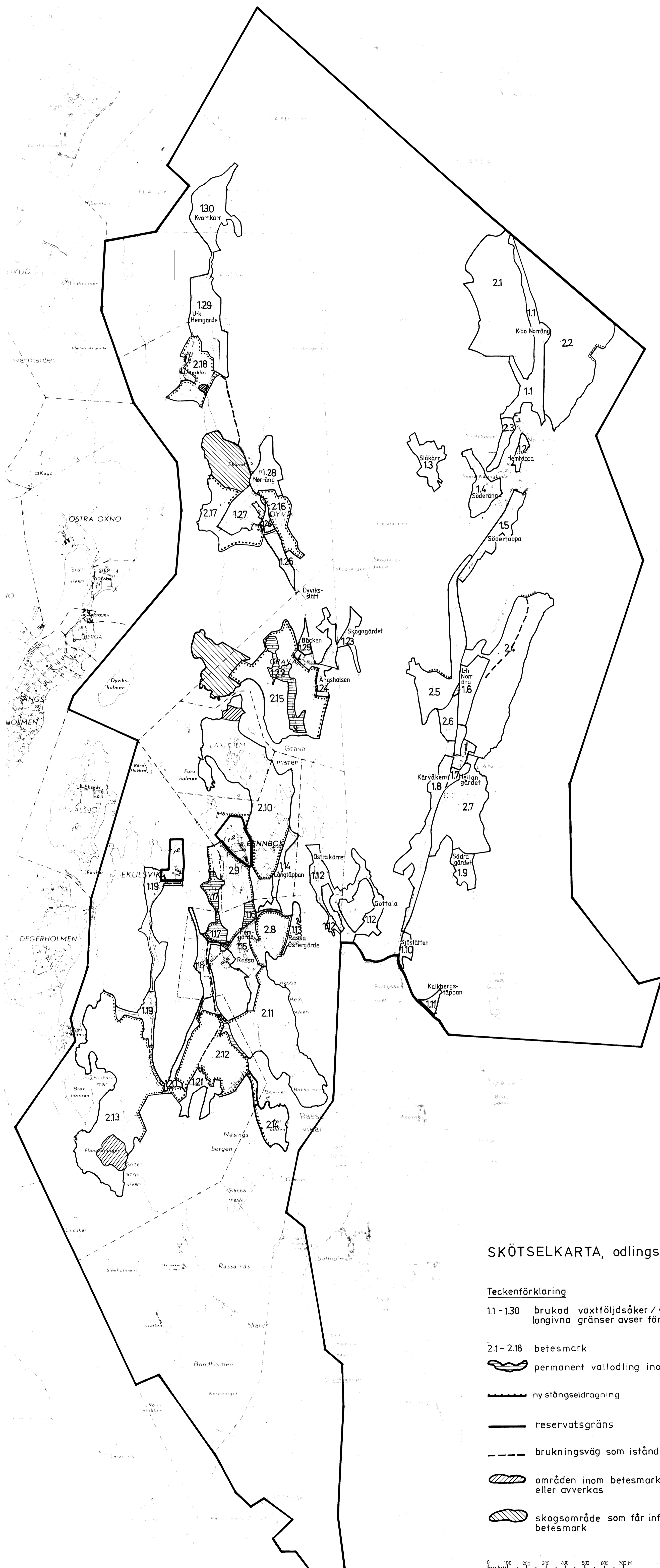
Markägarna svarar för kostnaderna som uppkommer i samband med naturvårdsförvaltningen. För vissa åtgärder kan dock bidrag erhållas, se nedan.

Åtgärder/tjänster som markägarna kan få full kostnads-
täckning för eller bidrag till är följande:

- utmärkning betalas helt med medel från anslaget vård av naturreservat m m.
- enligt naturvårdsverkets meddelande (SNV PM 1111) kan i mån av tillgång på medel statsbidrag utgå för bl a istandsättningsåtgärder inom odlingslandskapet efter särskild framställd ansökan.

BILAGOR

Skötselkarta, odlingslandskapet	bilaga 2:1
Skogsskötselkarta	bilaga 2:2
Friluftsanläggningar samt vägar	bilaga 2:3
Murgrönelokaler	bilaga 2:4

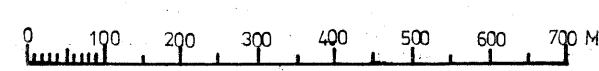

Bilaga 2:1

SKÖTSELKARTA, odlingslandskapet

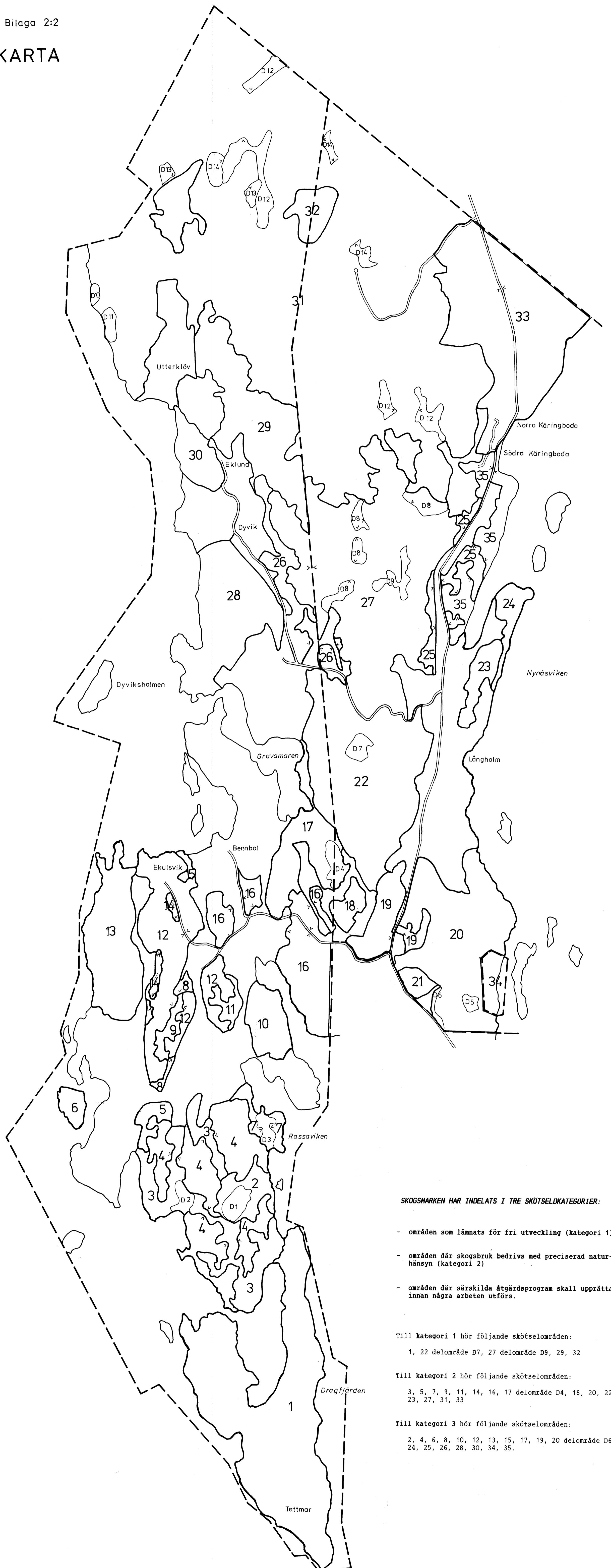
Teckenförklaring

- 1.1 - 1.30 brukad växtföljdsåker / vallodling (angivna gränser avser färdigrestaurerat område)
- 2.1 - 2.18 betesmark
- permanent vallodling inom betesmark
- ny stängseldragning
- reservatsgräns
- brukningsväg som istandsätts eller nyanläggs
- områden inom betesmarkerna som ej får röjas eller avverkas
- skogsområde som får infogas i anslutande betesmark

Skala 1:10 000

SKOGSSKÖTSELKARTA

SKOGSMARKEN HAR INDELATS I TRE SKÖTSELKATEGORIER:

- områden som lämnats för fri utveckling (kategori 1)
- områden där skogsbruk bedrivs med preciserad naturhänsyn (kategori 2)
- områden där särskilda åtgärdsprogram skall upprättas innan några arbeten utförs.

Till kategori 1 hör följande skötselområden:

1, 22 delområde D7, 27 delområde D9, 29, 32

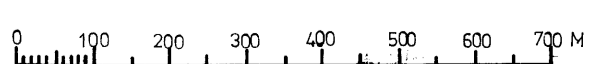
Till kategori 2 hör följande skötselområden:

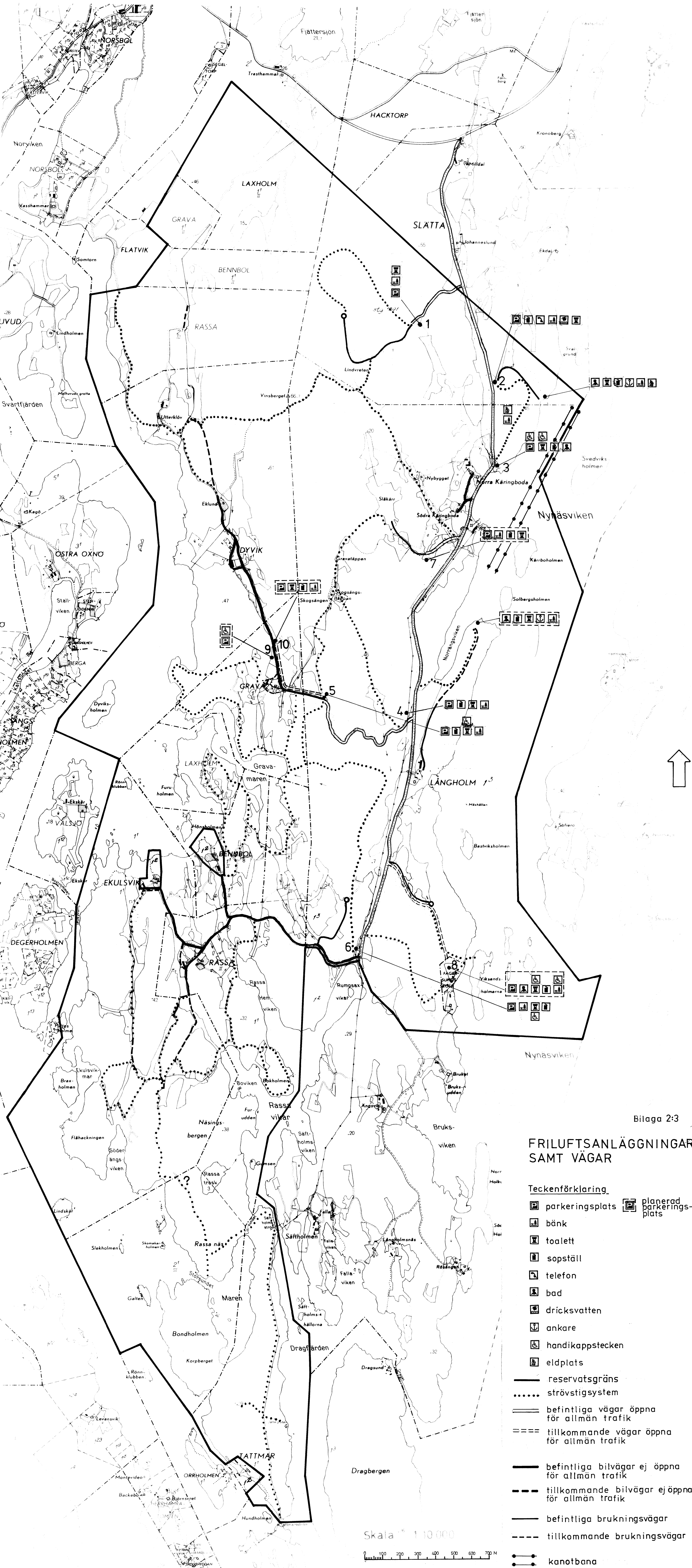
3, 5, 7, 9, 11, 14, 16, 17 delområde D4, 18, 20, 22, 23, 27, 31, 33

Till kategori 3 hör följande skötselområden:

2, 4, 6, 8, 10, 12, 13, 15, 17, 19, 20 delområde D6, 24, 25, 26, 28, 30, 34, 35.

Skala 1:10000

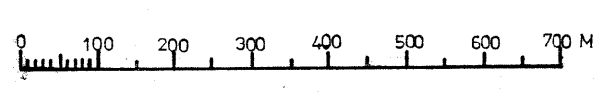
Bilaga 2:3

**FRILUFTSANLÄGGNINGAR
SAMT VÄGAR**

Teckenförklaring

- parkeringsplats
- planerad parkeringsplats
- bänk
- toalett
- sopstall
- telefon
- bad
- dricksvatten
- ankare
- handikapstecken
- eldplats
- reservatsgräns
- strövstigsystem
- befintliga vägar öppna för allmän trafik
- tillkommande vägar öppna för allmän trafik
- befintliga bilvägar ej öppna för allmän trafik
- tillkommande bilvägar ej öppna för allmän trafik
- befintliga brukningsvägar
- tillkommande brukningsvägar
- kanotbana

Skala 1:10 000

Murgrönelokaler inom Kåringboda naturreservat.

1. 500 m NNV om Utterklöv, efter stranden växer ett stort och livskraftigt bestånd.
2. 800 m NNV om Utterklöv, ca 300 m norr om föregående bestånd, finns ett 100 meter långt bestånd, växande i strandkanten.
3. Ca 600 meter norr om Utterklöv, 250 NO om bestånd nr 2, finns ett 100 m² stort bestånd i ett bergspass högsta del.
4. Ca 100 m NNO om bestånd nr 2 finns ett kraftigt murgrönebestånd på 75 x 50 m.
5. 400 m NV om Dyviks gård, växer ett stort och livskraftigt bestånd alldeles invid stranden, som högst 6 meter över strandlinjen.
6. 700 m SSV om S. Kåringboda växer ett litet men livskraftigt bestånd på 6 x 10 m, bara någon meter från vägen.
7. 500 m NV om S. Kåringboda finns ett glest bestånd, övervuxet med gräs.
8. 5 meter från resterna av en jordkällare vid f d torpet Lindvreten finns ett glest murgrönebestånd på 10 x 20 m i tät gran- och tallskog.
9. 300 m NO om Vinsberget finns ett 30 meter långt bestånd av murgröna bland unggranar.
10. 100 meter norr om föregående bestånd finns ett mindre murgrönebestånd.
11. Ett litet livskraftigt bestånd växer ca 350 m norr om Eklund, SV Vinsberget. Beståndet täcker ca 5 x 5 m yta och är inte tidigare känt.

